

LDK ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ι.Κ.Ε.

Θηβαΐδος 21
145 64 Κηφισιά

Τηλ. 210 8169700,
Fax: 210 8196709

Email: main@ldksed.gr

Web: www.ldk.gr

ΠΡΟΣ:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ- ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗ

**«Παροχή υπηρεσιών συμβούλου για τη διεξαγωγή αξιολογήσεων του Σχεδίου
Αξιολόγησης του ΕΠ-ΑΝΑΔΕΔΒΜ»**

Τμήμα 1: Μελέτη αξιολόγησης των παρεμβάσεων στο πλαίσιο της Κοινωνικής Οικονομίας και των λοιπών
δράσεων της ΕΠ 9.5 (κωδ.12)

**Παραδοτέο Β2. Έκθεση
Ποσοτικών Ευρημάτων Έρευνας**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Περιεχόμενα

1. ΑΚΡΟΝΥΜΙΑ	3
2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
3. ΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠ 9.5.....	4
4. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	9
4.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	9
4.2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ.....	10
5. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ	14
6. ΚΥΡΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ	17
6.1. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΛΟΤΗΤΑ	17
6.2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	25
6.3. ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	31
6.4. ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ.....	34
7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	35
8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ.....	41

1. ΑΚΡΟΝΥΜΙΑ

ΑΜΕΑ	Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
ΕΑΑΔΗΣΥ	Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων
ΕΔ	Επιτελική Δομή
ΕΔ ΕΣΠΑ ΑπΚΟ	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΠ	Επενδυτική Προτεραιότητα
ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ	ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΔ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Κ.ΑΛ.Ο.	Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία
ΠΕΠ	Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα
ΤΔΠ	Τεχνικό Δελτίο Πράξης

2. Εισαγωγή

Το παραδοτέο Β2 περιλαμβάνει την αξιολογική καταγραφή και παρουσίαση των ποσοτικών αποτελεσμάτων της αξιολογικής έρευνας για όλες τις ενέργειες των πακέτων εργασίας της Β Φάσης του έργου. Η ποσοτική έρευνα όπως αναλύθηκε στη μεθοδολογία των πακέτων εργασίας της Β Φάσης, περιλαμβάνει τα αποτελέσματα από την έρευνα πεδίου με ερωτηματολόγιο στα Κέντρα Στήριξης, στο μητρώο φορέων Κ.Α.Λ.Ο., και στους ωφελούμενους των Κέντρων Στήριξης, ήτοι τα αποτελέσματα της ποσοτικής έρευνας πεδίου.

Η σύνθεση θα παρουσιαστεί ανά αξιολογικό ερώτημα.

3. Οι παρεμβάσεις που αξιολογούνται στο πλαίσιο της Κοινωνικής Οικονομίας και των λοιπών δράσεων της ΕΠ 9.5

Στην Ελλάδα συνολικά 6 υπουργεία εμπλέκονται στον χώρο της Κ.Α.Λ.Ο.: το Υπ. Ανάπτυξης και Επενδύσεων, το Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, το Υπ. Εσωτερικών, το Υπ. Υγείας, το Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Υπ. Ανάπτυξης είναι αρμόδιο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση όλων των οικονομικών προγραμμάτων και εργαλείων που άπτονται της χρηματοδότησης αλλά και των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων της Κ.Α.Λ.Ο. Συμμετέχει στις διαδικασίες των δημόσιων συμβάσεων μαζί με τα υπουργεία Εσωτερικών και Δικαιοσύνης, και την ΕΑΑΔΗΣΥ. Το Υπ. Εργασίας έχει τον συνολικό συντονισμό του οικοσυστήματος της Κ.Α.Λ.Ο. Στην Γενική Γραμματεία Ενίσχυσης της Απασχόλησης του Υπουργείου υπάγεται η Διεύθυνση Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας που ασχολείται με την Κ.Α.Λ.Ο. και διατηρεί το σχετικό Μητρώο, θεσμοθετώντας, χρηματοδοτώντας και υποστηρίζοντας τους οργανισμούς Κ.Α.Λ.Ο. Η ΕΥ ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΕΚΥΠ (πρώην ΕΥ ΕΔ ΕΣΠΑ ΑπΚΟ) διατηρεί την Πλατφόρμα Δικτύωσης Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. (<https://foreis-kalo.gr/>). Σε άλλα υπουργεία εντάσσονται αντίστοιχα μητρώα αντίστοιχων οργανώσεων (π.χ. το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης διατηρεί το Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών) τα οποία λειτουργούν στα πλαίσια του εκάστοτε υπουργείου.

Το ΕΠ ΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ 2014-2020, στο πλαίσιο του Θ.Σ. 9 Ε.Π.9ν «**Πρώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση**», περιλάμβανε τους ακόλουθους ενδεικτικούς τύπους δράσεων::

1. «Κέντρα Στήριξης Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας».

Χρηματοδότηση της σύστασης και λειτουργίας Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. - Κέντρων Στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας για την υποστήριξη της δημιουργίας/ανάπτυξης υφιστάμενων/νέων φορέων Κ.Α.Λ.Ο. και την παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης και συμβουλευτικής σε δυνητικούς και υφιστάμενους κοινωνικούς επιχειρηματίες και φορείς Κ.Α.Λ.Ο. Οι παραπάνω φορείς θα είχαν ως καταστατικό σκοπό, μεταξύ άλλων, ενδεικτικά τα ακόλουθα: (i) την ενημέρωση και πληροφόρηση προς κάθε ενδιαφερόμενο για ζητήματα Κ.Α.Λ.Ο. (ii) την υποστήριξη της δημιουργίας, λειτουργίας και ανάπτυξης των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. (iii) την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των φορέων Κ.Α.Λ.Ο., μέσω της παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής.

Τα Κέντρα Στήριξης θα παρείχαν:

1. υπηρεσίες δημοσιότητας (α' δέσμη ενεργειών) που απευθύνονται στο γενικό πληθυσμό, σε φυσικά πρόσωπα που ενδιαφέρονται να πληροφορηθούν για τα ζητήματα της Κ.Α.Λ.Ο., όπως επίσης και σε υποψήφιους κοινωνικούς επιχειρηματίες και
2. υπηρεσίες υποστήριξης και συμβουλευτικής (β' δέσμη ενεργειών) σε υφιστάμενους Φορείς Κ.Α.Λ.Ο. ή/και σε φυσικά πρόσωπα που ενδιαφέρονται για την ίδρυση φορέων Κ.Α.Λ.Ο.

Με βάση την τελευταία αναθεώρηση του Προγράμματος, η δράση στοχοθετούσε τους εξής δείκτες:

- τον δείκτη εκροής: 11302 Αριθμός Κέντρων Στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Πρόκειται για ειδικό δείκτη εκρών και η τιμή του ανέρχεται στα 11 Κέντρα Στήριξης. Στο ανώτερο πλαίσιο υπάρχουν μόνο 11 Κέντρα Στήριξης που ταυτίζονται με τις επιχειρήσεις.

- τον δείκτη αποτελέσματος: 11303 Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά την λήξης της παρέμβασης στοχοθετεί την τιμή 7, με βάση αναφοράς 694 επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Μητρώο το 2014.

2. «Ενίσχυση υφιστάμενων Φορέων Κ.Α.Ο.»

Η δράση «Επιχορήγηση Υφισταμένων Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Α.Ο.)» αφορούσε σε υποστήριξη υφιστάμενων και εγγεγραμμένων φορέων Κ.Α.Ο. και αποσκοπούσε:

- στη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας
- στην ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας τους
- στη μεγέθυνση της κοινωνικής ωφέλειας που δημιουργούν
- στην ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας.

3. Ενίσχυση της απασχόλησης μέσω προσλήψεων ΑμΕΑ από Φορείς Κ.Α.Ο.

4. Σύσταση και λειτουργία Ταμείου Κοινωνικής Οικονομίας

Στην επικαιροποιημένη εκ των προτέρων αξιολόγηση (Νοέμβριος 2016) είχε γίνει εκτίμηση των κενών της αγοράς, προτάθηκαν συγκεκριμένες παρεμβάσεις προκειμένου οι όποιες ανάγκες να καλυφθούν (δράσεις τύπου επιδότησης επιτοκίου δανείου, risk sharing δανειακών προϊόντων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κάλυψη εγγυήσεων για την παροχή δανείου), ενώ ειδικά ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας ονοματίζονταν ως ο κατεχόμενη τομέας για την εφαρμογή μικροπιστώσεων στη χώρα. Μέσω του Ταμείου Κοινωνικής Οικονομίας θα σχεδιάζονταν και θα παρέχονταν Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής προσαρμοσμένα στις ανάγκες των Φορέων Κ.Α.Ο.

5. Άλλες δράσεις

Υλοποίηση δράσεων που θα αφορούσαν σε χρηματοδοτική ενίσχυση της λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων μέσω επιχορηγήσεων για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, την ενίσχυση για αγορά εξοπλισμού, την επιδότηση αγοράς εταιρικών μεριδίων. Άλλες δράσεις αφορούσαν την υποστήριξη κοινωνικών επιχειρηματιών μέσω voucher, την ενίσχυση της κατανάλωσης προϊόντων και υπηρεσιών κοινωνικών επιχειρήσεων μέσω της χορήγησης κοινωνικών voucher, την ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων σε κοινωνικές επιχειρήσεις, την κατάρτιση ανέργων / εργαζομένων στην διοίκηση Φορέων Κ.Α.Ο., την πρακτική άσκηση / τοποθέτηση νέων πτυχιούχων σε Φορείς Κ.Α.Ο.

Σε περιφερειακό επίπεδο θα επιδιώκονταν η υλοποίηση συμπληρωματικών δράσεων, όπως:

- Λειτουργία «λαϊκών» αγορών και εκθετηρίων προϊόντων κοινωνικών επιχειρήσεων.
- Συνομολόγηση και υλοποίηση Τοπικών Οικονομικών Συμφωνιών ανάπτυξης της Κοινωνικής Οικονομίας μεταξύ φορέων Ο.Τ.Α., ιδιωτικού τομέα και κοινωνικών επιχειρήσεων.
- Δημιουργία Ενώσεων Φορέων Κ.Α.Ο.
- Δημιουργία Φορέων Παροχής Μικροπιστώσεων.
- Μόχλευση εναλλακτικών/συμπληρωματικών κεφαλαίων και εύρεση παρόχων κεφαλαίου.
- Δημιουργία Περιφερειακών Ταμείων ενίσχυσης της Κοινωνικής Οικονομίας.
- Εφαρμογή μηχανισμών συναλλακτικής διευκόλυνσης-διατακτικών πληρωμής από ΟΤΑ με αποδέκτες τους δημότες αυτών με στόχο την ενθάρρυνση της κατανάλωσης υπηρεσιών και προϊόντων Κοινωνικών Επιχειρήσεων.

Οι επόμενες σελίδες παρουσιάζουν συνοπτικά την ανάπτυξη των παρεμβάσεων της Κοινωνικής Οικονομίας όπως αυτά διαμορφώθηκαν μέσω των αναθεωρήσεων του Ε.Π.9ν: «Πρωτότητα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση».

Ε.Π. 9ν: «Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση»		
Ειδικός στόχος 9.5 (i) «Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσω της ενίσχυσης της σύστασης & λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων»	Ειδικός στόχος 9.ν (i) «Ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της ενίσχυσης της σύστασης και λειτουργίας Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας»	
2014 (Αρχική Έγκριση)	2017 (1 ^η Αναθεώρηση) / 2018 (2 ^η Αναθεώρηση) / 2019 (3 ^η Αναθεώρηση) / 2020 (4 ^η Αναθεώρηση) / 2020 (5 ^η Αναθεώρηση) / 2021 (6 ^η Αναθεώρηση)	
Ενδεικτικοί τύποι δράσεων	Δράσεις που σχεδιάστηκαν/υλοποιήθηκαν από το 2014	Ενδεικτικοί τύποι δράσεων
<p>(i) «Παροχή Υποστηρικτικών Υπηρεσιών για την Ανάπτυξη Κοινωνικών Επιχειρήσεων»:</p> <ul style="list-style-type: none"> Λειτουργία Περιφερειακών Μηχανισμών Υποστήριξης της ανάπτυξης και προώθησης των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (εμπροσθοβαρή δράση): <ul style="list-style-type: none"> σχεδιάζεται να λειτουργήσουν στη βάση χρηματοδότησης από το Ε.Π., για τα έτη 2015-2016 έως το τέλος του 2016 θα καλύπτουν το σύνολο της χώρας (ένας σε κάθε Περιφέρεια) θα παρέχουν υπηρεσίες μίας στάσης (one stop shop) για τους κοινωνικούς επιχειρηματίες και τις κοινωνικές επιχειρήσεις αναλαμβάνοντας υπηρεσίες όπως: <ul style="list-style-type: none"> Πληροφόρηση & ενημέρωση για τα χαρακτηριστικά και τους σκοπούς της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας Παρακίνηση και υποστήριξη της σύστασης Κοινωνικών Επιχειρήσεων με την παροχή υπηρεσιών κινητοποίησης, υποστήριξης, και συμβουλευτικής (coaching & mentoring) Παροχή υπηρεσιών θερμοκοιτίδας που θα προσφέρουν κοινή επιχειρηματική έδρα, ή/και Συμβουλευτική στην Κοινωνική Επιχειρηματικότητα, κοινή διοικητική και λογιστική υποστήριξη, εξειδικευμένες υπηρεσίες επιχειρηματικής συμβουλευτικής ή μέρος αυτών κλπ θα επιδιώκουν: <ul style="list-style-type: none"> Την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των Κοινωνικών Επιχειρήσεων, μέσω της προώθησης τοπικών συμφωνιών συνεργασίας (local pacts) 	<ul style="list-style-type: none"> Με τον Νόμο 4430/2016 δημιουργήθηκε νομοθετικό πλαίσιο για την ΚΑΛΟ: <ul style="list-style-type: none"> ο νόμος στοχεύει στη διάχυση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας σε όλους τους δυνατούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας και την στήριξη και την ενίσχυση των παραγωγικών εγχειρημάτων αυτοδιαχείρισης και της συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Σειρά δράσεων χορήγησης κινήτρων προς Φορείς Κ.Α.Λ.Ο. έχουν ήδη σχεδιαστεί και εξειδικευτεί στο πλαίσιο των Ε.Π του ΕΣΠΑ 2014-2020 από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Τομέα Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας (ΕΔ ΕΣΠΑ ΑπΚΟ) σε συνεργασία με την ΕΓ Κ.Α.Λ.Ο. και αναμένεται η έκδοση Προσκλήσεων από τα Ε.Π. και τον Ε.Φ. Έχουν γίνει προπαρασκευαστικές ενέργειες σε συνεργασία με το Υπ. Οικονομίας για τη σύσταση του Ταμείου Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, το οποίο θα παρέχει τα απαραίτητα Χρηματοδοτικά Εργαλεία για την περαιτέρω ανάπτυξη των Κοινωνικών Επιχειρήσεων 	<p>(i) «Κέντρα Στήριξης Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας»</p> <ul style="list-style-type: none"> Θα χρηματοδοτηθεί η σύσταση και η λειτουργία, για μέχρι και δεκαοκτώ (18) μήνες, Φορέων ΚΑΛΟ- Κέντρων Στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας τα οποία θα: <ul style="list-style-type: none"> υποστηρίξουν την δημιουργία/ ανάπτυξη υφιστάμενων/νέων φορέων ΚΑΛΟ και παρέχουν υπηρεσίες ενημέρωσης/συμβουλευτικής σε δυνητικούς / υφιστάμενους κοινωνικούς επιχειρηματίες & φορείς ΚΑΛΟ. Οι παραπάνω φορείς πρέπει να έχουν ως καταστατικό σκοπό μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα: <ul style="list-style-type: none"> την ενημέρωση και πληροφόρηση προς κάθε ενδιαφερόμενο για ζητήματα ΚΑΛΟ την υποστήριξη της δημιουργίας, λειτουργίας και ανάπτυξης των φορέων ΚΑΛΟ, την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας φορέων ΚΑΛΟ, μέσω της παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής <p>(ii)«Ενίσχυση υφιστάμενων Φορέων Κ.Α.Λ.Ο.»</p> <ul style="list-style-type: none"> Η δράση «Επιχορήγηση Υφιστάμενων Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ)» αφορά σε υποστήριξη υφιστάμενων και εγγεγραμμένων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και απασχόλησης: <ul style="list-style-type: none"> στη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας

2014 (Αρχική Έγκριση)	2017 (1 ^η Αναθεώρηση) / 2018 (2 ^η Αναθεώρηση) / 2019 (3 ^η Αναθεώρηση) / 2020 (4 ^η Αναθεώρηση) / 2020 (5 ^η Αναθεώρηση) / 2021 (6 ^η Αναθεώρηση)	
Ενδεικτικοί τύποι δράσεων	Δράσεις που σχεδιάστηκαν/υλοποιήθηκαν από το 2014	Ενδεικτικοί τύποι δράσεων
<p>μεταξύ των κοινωνικών επιχειρήσεων και δημοσίων οργανισμών ή ιδιωτικών επιχειρήσεων. ► Τη δικτύωση κοινωνικών επιχειρήσεων σε τοπικό επίπεδο, και τη δημιουργία συστάδων (clusters) κοινωνικών επιχειρήσεων ► Την υποστήριξη διακρατικών συνεργασιών με φορείς κοινωνικής επιχειρηματικότητας του εξωτερικού ► Την υποστήριξη νέων κοινωνικών επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμμετοχή τους σε προγράμματα τύπου ERASMUS νέων κοινωνικών επιχειρηματιών.</p> <p>(ii) Σύσταση Ταμείου Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας (μικροπιστώσεις-ανακυκλούμενες πιστώσεις)</p> <p>(iii) Ενίσχυση για την έναρξη δραστηριότητας και τη λειτουργία των κοινωνικών επιχειρήσεων, μέσω επιχορηγήσεων ή/και με την αξιοποίηση νέων χρηματοδοτικών εργαλείων, εταιρικά μερίδια, κουπόνια λήψης υπηρεσιών:</p> <p>Α. δράσεις που θα περιλαμβάνουν χρηματοδοτικά εργαλεία με χαρακτήρα επιστρεπτέων ενισχύσεων, όπως: επιδότηση επιτοκίου δανείου, risksharing δανειακών προϊόντων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κάλυψη εγγυήσεων για την παροχή δανείου</p> <p>Β. δράσεις χρηματοδοτικής ενίσχυσης της λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων: επιχορηγήσεις για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, ενίσχυση για αγορά εξοπλισμού, επιδότηση αγοράς εταιρικών μεριδίων</p> <p>Γ. άλλες δράσεις: υποστήριξη κοινωνικών επιχειρηματιών μέσω voucher, ενίσχυση της κατανάλωσης προϊόντων και υπηρεσιών κοινωνικών επιχειρήσεων μέσω της χορήγησης κοινωνικών voucher, ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων σε κοινωνικές επιχειρήσεις</p> <p>(iv) Σε περιφερειακό επίπεδο θα επιδιωχθεί η υλοποίηση συμπληρωματικών δράσεων, όπως:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Στην επικαιροποιημένη εκ των προτέρων αξιολόγηση (Νοέμβριος 2016) έχει γίνει εκτίμηση των κενών της αγοράς 	<ul style="list-style-type: none"> - στην ενίσχυση της βιωσιμότητας & ανταγωνιστικότητας τους - στη μεγέθυνση της κοινωνικής ωφέλειας που δημιουργούν - στην ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας <p>(iii) «Ενίσχυση της απασχόλησης μέσω προσλήψεων ΑμΕΑ από Φορείς Κ.Α.Λ.Ο»</p> <p>(iv) «Σύσταση και λειτουργία Ταμείου Κοινωνικής Οικονομίας»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 4430/2016, προβλέπεται η σύσταση Ταμείου Κοινωνικής Οικονομίας. <ul style="list-style-type: none"> - Ειδικότερα προβλέπεται καταρχήν να συσταθεί υποταμείο με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ» υπό το Ταμείο Χαρτοφυλακίου ΤΕΠΙΧ ΙΙ (Α.Π. 7314/1819 ΥΑ του Υπ. Οικονομίας, ΦΕΚ 3904/05-12-2016), με διαχειριστή το ΕΤΕΑΝ ΑΕ και με σκοπό την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, και την προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο του Νόμου 4430/2016 ενδεικτικά μέσω της χορήγησης: (α) μικροδανείων, (β) εγγυήσεων και (γ) δανείων επιμερισμένου ρίσκου. - προτείνονται συγκεκριμένες παρεμβάσεις προκειμένου οι όποιες ανάγκες να καλυφθούν (δράσεις τύπου επιδότησης επιτοκίου δανείου, risk sharing δανειακών προϊόντων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κάλυψης εγγυήσεων για την παροχή δανείου), ενώ ειδικά ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας ονοματίζεται ως ο κατεχοχόν τομέας για την εφαρμογή μικροπιστώσεων στη χώρα - μέσω του Ταμείου Κοινωνικής Οικονομίας θα σχεδιαστούν και θα παρέχονται Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής προσαρμοσμένα στις ανάγκες των Φορέων Κ.Α.Λ.Ο <p>(v) Άλλες δράσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ δράσεις που θα αφορούν σε χρηματοδοτική ενίσχυση της λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων μέσω επιχορηγήσεων:

2014 (Αρχική Έγκριση)	2017 (1 ^η Αναθεώρηση) / 2018 (2 ^η Αναθεώρηση) / 2019 (3 ^η Αναθεώρηση) / 2020 (4 ^η Αναθεώρηση) / 2020 (5 ^η Αναθεώρηση) / 2021 (6 ^η Αναθεώρηση)	
Ενδεικτικοί τύποι δράσεων	Δράσεις που σχεδιάστηκαν/υλοποιήθηκαν από το 2014	Ενδεικτικοί τύποι δράσεων
<ul style="list-style-type: none"> - Λειτουργία «λαϊκών» αγορών και εκθετηρίων προϊόντων κοινωνικών επιχειρήσεων - Συνομολόγηση & υλοποίηση Τοπικών Οικονομικών Συμφωνιών ανάπτυξης της Κοινωνικής Οικονομίας μεταξύ φορέων Ο.Τ.Α., Ιδιωτικού τομέα & κοινωνικών επιχειρήσεων - Δημιουργία Φορέων Παροχής Μικροπιστώσεων - Μόχλευση εναλλακτικών/συμπληρωματικών κεφαλαίων και εύρεση παρόχων κεφαλαίου - Δημιουργία Περιφερειακών Ταμείων ενίσχυσης της Κοινωνικής Οικονομίας - Εφαρμογή μηχανισμών συναλλακτικής διευκόλυνσης-διατακτικών πληρωμής (social vouchers) από ΟΤΑ με αποδέκτες τους δημότες αυτών με στόχο την ενθάρρυνση της κατανάλωσης υπηρεσιών και προϊόντων Κοινωνικών Επιχειρήσεων 		<ul style="list-style-type: none"> - για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης - την ενίσχυση για αγορά εξοπλισμού - την επιδότηση αγοράς εταιρικών μεριδίων ▪ άλλες δράσεις: <ul style="list-style-type: none"> - υποστήριξη κοινωνικών επιχειρηματιών μέσω voucher, - ενίσχυση κατανάλωσης προϊόντων/υπηρεσιών κοινωνικών επιχειρήσεων μέσω χορήγησης κοινωνικών voucher, - ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων σε κοινωνικές επιχειρήσεις, - κατάρτιση ανέργων/εργαζομένων στην διοίκηση Φορέων ΚΑΛΟ, - πρακτική άσκηση/τοποθέτηση νέων πτυχιούχων σε Φορείς ΚΑΛΟ (vi) Σε περιφερειακό επίπεδο <ul style="list-style-type: none"> ▪ Λειτουργία «λαϊκών» αγορών και εκθετηρίων προϊόντων κοινωνικών επιχειρήσεων ▪ Συνομολόγηση και υλοποίηση Τοπικών Οικονομικών Συμφωνιών ανάπτυξης της Κοινωνικής Οικονομίας μεταξύ φορέων Ο.Τ.Α., Ιδιωτικού τομέα και κοινωνικών επιχειρήσεων ▪ Δημιουργία Ενώσεων Φορέων Κ.Α.Ο. ▪ Δημιουργία Φορέων Παροχής Μικροπιστώσεων. ▪ Μόχλευση εναλλακτικών/συμπληρωματικών κεφαλαίων και εύρεση παρόχων κεφαλαίου. ▪ Δημιουργία Περιφερειακών Ταμείων ενίσχυσης της Κοινωνικής Οικονομίας. ▪ Εφαρμογή μηχανισμών συναλλακτικής διευκόλυνσης-διατακτικών πληρωμής από ΟΤΑ με αποδέκτες τους δημότες αυτών με στόχο την ενθάρρυνση της κατανάλωσης υπηρεσιών και προϊόντων Κοινωνικών Επιχειρήσεων.

4. Παρουσίαση της ποσοτικής έρευνας

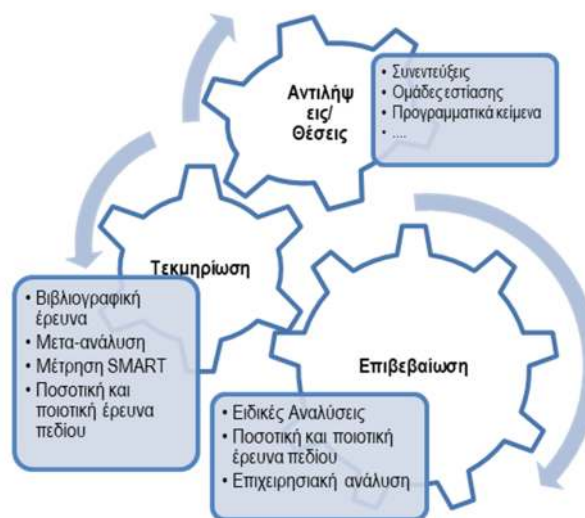
4.1. Μεθοδολογία

Τα βασικά μεθοδολογικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για την υλοποίηση του έργου είναι αποτέλεσμα της εμπειρίας του Συμβούλου και έχουν αναπτυχθεί – αξιοποιηθεί για την υλοποίηση αντίστοιχων έργων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 και του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Τα τεχνικές-μέσα, τα εργαλεία και το υλικό που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο του Συμβούλου Αξιολόγησης παρουσιάζονται στην 'εργαλειοθήκη' που ακολουθεί:

Εργαλεία συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων	<ul style="list-style-type: none">• Ποσοτική έρευνα πεδίου με δομημένα ερωτηματολόγια• Βάσεις δεδομένων αντίστοιχες βάσεις δεδομένων ΟΠΣ• Μητρώο φορέων Κ.Α.Λ.Ο.
Εργαλεία ανάλυσης	<ul style="list-style-type: none">• Στατιστική ανάλυση
Εργαλεία γνώσης	<ul style="list-style-type: none">• Κείμενα αναφοράς-υπάρχουσες μελέτες αξιολόγησης / απολογισμού των δράσεων / Ετήσιες εκθέσεις αναφορών των Κέντρων

Σε αυτή τη φάση του έργου («Αξιολόγηση των παρεμβάσεων (ποιοτική και ποσοτική έρευνα πεδίου-ευρήματα)»), δόθηκε έμφαση στην αξιολόγηση των διαδικασιών σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων και δράσεων Κ.Α.Λ.Ο. του ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ, στην **αξιολόγηση της συνάφειας και καταλληλότητας, των αποτελεσμάτων, της αποδοτικότητας και της προστιθέμενης αξίας των δράσεων** ως προς τους στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος και στη διατύπωση εισηγήσεων και προτάσεων.

Η συλλογή και αξιοποίηση έγκυρων δεδομένων αποτελεί κεντρικό ζητούμενο για τη διασφάλιση της εγκυρότητας των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης. Η αξιοποίηση διαφορετικών πηγών πληροφόρησης οδηγεί στην προσέγγιση εναλλακτικών πλευρών των υπό παρακολούθηση θεμάτων, απαραίτητη προϋπόθεση για την κοινωνική διαβούλευση και τη ζητούμενη σύνθεση θέσεων και απόψεων («τριγωνισμός»).

Στο πλαίσιο του Έργου αξιοποιήθηκαν οι μέθοδοι συλλογής στοιχείων που αναφέρονται παρακάτω. Ο Σύμβουλος διέξαγε ποσοτική έρευνα με τη διάδοση ερωτηματολογίων σε προκαθορισμένες ομάδες-στόχους (εντός της οποίας υπήρχαν κυρίως ερωτήσεις ποσοτικού χαρακτήρα). Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν επεξεργάστηκαν και αναλύθηκαν στατιστικά, τροφοδοτώντας την παρούσα έκθεση παρουσίασης των ευρημάτων.

Σημειώνεται ότι στην παρούσα έκθεση δεν επιχειρείται η αξιολόγηση, αλλά η αποτύπωση των ευρημάτων της ποσοτικής έρευνας.

4.2. Ταυτότητα της Έρευνας Πεδίου

Οι προετοιμασίες για την έρευνα πεδίου ξεκίνησαν με την ανακοίνωση της ανάθεσης έργου, και προτεραιοποιήθηκαν με την υπογραφή της σύμβασης (13/2/2023). Η εναρκτήρια συνάντηση του έργου (28/2/2023) ήταν πολύ χρήσιμη στο να καθοριστούν οι κατευθύνσεις της έρευνας πεδίου και η συνεργασία με την Αναθέτουσα Αρχή για αυτή τη δραστηριότητα. Η ποιοτική έρευνα (ημι-δομημένες συνεντεύξεις και ομάδες εστίασης) ολοκληρώθηκε την εβδομάδα 8-12/5/2023.

Η ποσοτική έρευνα πεδίου αφορούσε την πραγματοποίηση τριών ποσοτικών ερευνών - μία σε ωφελούμενους δικαιούχους των Πράξεων που χρηματοδοτεί το ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ, ήτοι τα Κέντρα Στήριξης Κ.ΑΛ.Ο., μία σε ωφελούμενους των Κέντρων Στήριξης και μια σε εγγεγραμμένους φορείς του Μητρώου Κ.ΑΛ.Ο. Η ποσοτική έρευνα (ψηφιακά ερωτηματολόγια) θα συνεχιστεί έως την ολοκλήρωση της αξιολόγησης: στην παρούσα φάση χρησιμοποιήθηκαν ποσοτικά δεδομένα που συλλέχθηκαν έως 19/6/2023, ενώ στην τελική έκθεση αξιολόγησης θα συμπεριληφθούν δεδομένα από όλη την περίοδο διεξαγωγής της διαδικτυακής έρευνας.

Τα ερωτηματολόγια που χρησιμοποιήθηκαν, διαμορφώθηκαν ανάλογα με την ομάδα-στόχο, και περιλάμβαναν κλειστού και ανοιχτού τύπου ερωτήσεις. Η ποσοτική έρευνα διεξάγεται ηλεκτρονικά, μέσω της εφαρμογής Google Forms, που επιλέχθηκε σαν το καταλληλότερο εργαλείο δεδομένης της απλής χρήσης και εύκολης προσβασιμότητας για τους συμμετέχοντες στην έρευνα, και την δυνατότητα εξαγωγής δεδομένων σε χρηστική μορφή από τον Σύμβουλο. Ο Σύμβουλος δημιούργησε και έλεγξε την τεχνική αρτιότητα τριών διακριτών ψηφιακών ερωτηματολογίων με την εφαρμογή Google Forms. Τα ερωτηματολόγια που χρησιμοποιήθηκαν βασίστηκαν στα αξιολογικά ερωτήματα που είχαν προετοιμαστεί και συμφωνηθεί εκ των προτέρων με την Αναθέτουσα Αρχή (βλ. Παράρτημα Α).

Α) Ποσοτική Έρευνα στα Κέντρα Στήριξης Κ.ΑΛ.Ο.

Ο Σύμβουλος συγκέντρωσε τα στοιχεία επικοινωνίας των Κέντρων Στήριξης, και σύνταξε επιστολή προσκαλώντας τα στελέχη των ΚΣ να συμμετέχουν στην έρευνα. Η επιστολή ενημέρωσης του Υπ. Ανάπτυξης συνόδευε την επιστολή του Συμβούλου. Εν συνεχεία ο Σύμβουλος επικοινωνήσε απευθείας με τους συμμετέχοντες, στέλνοντας τον σύνδεσμο για το ψηφιακό ερωτηματολόγιο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) και τηλεφωνικά, ώστε να ενθαρρυνθεί η έγκαιρη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Το ερωτηματολόγιο για τα Κέντρα Στήριξης (προσωποποιημένο ερωτηματολόγιο) στάλθηκε και στα 11 Κέντρα Στήριξης:

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ	Email	Τηλ
1	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ CommonsLab, ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	kalo@commonslab.gr	2811 117 695
..2	ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ICSD), ΙΩΑΝΝΙΝΑ	kalo.icsd@gmail.com	2651 077 037
3	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΠΡΑΣΙΝΗ ΓΗ, ΧΑΝΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	stella.angelakic@gmail.com	6978-732.229
4	ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΛΕΣΒΟΥ "ΚΑΛΟΤΡΟΠΙΟ", ΜΥΤΙΛΗΝΗ	ekolovou@kalotropio.gr	6949-743.395
5	ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ, ΛΕΥΚΑΔΑ	info@equalsociety.gr	211 705 1841 2645 302 011
6	ΕΝΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ, ΚΙΑΤΟ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	info@kalokorinthias.gr	693 310 2030
7	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ ΣΤΟΧΟΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	info@kek-nefeli.gr koinsepstoxos@gmail.com	

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ	Email	Τηλ
8	ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΝΟΜΟΥ ΦΩΚΙΔΑΣ, ΑΜΦΙΣΣΑ	koispevolikas@yahoo.gr kalo.fokida@gmail.com	2265 022 600
9	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Open Technologies, ΚΕΡΚΥΡΑ	kalo@open-tech.gr contact@open-tech.gr	2661 020 604
10	ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ, ΒΟΛΟΣ	info@kalo-magnesia.gr	6972-104.250
11	DOCK - ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ Κ.Α.Λ.Ο., ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ Κ.Α.Λ.Ο. ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	info@dock.zone	213 088 3758

Μετά από επανειλημμένες κρούσεις του Συμβούλου, ανταποκρίθηκαν 8 Κέντρα Στήριξης, συμπληρώνοντας το ψηφιακό ερωτηματολόγιο.

Ο Σύμβουλος αφιέρωσε σημαντικό χρόνο στην επικοινωνία του με τα ΚΣ τα οποία αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών και δεδομένων απαραίτητα για την αξιολόγηση. Έγιναν τουλάχιστον δύο αποστολές ηλεκτρονικών μηνυμάτων (emails) σε κάθε ΚΣ. Έγιναν επανειλημμένες τηλεφωνικές κλήσεις στους φορείς των ΚΣ ώστε να επιβεβαιωθεί η διεύθυνση email και η λήψη των μηνυμάτων, να εντοπισθούν τα υπεύθυνα στελέχη, και να ζητηθεί σε προσωπικό επίπεδο η συνεργασία και συμμετοχή τους στην έρευνα αξιολόγησης, όπως άλλωστε είναι υποχρεωμένα να πράξουν σαν ωφελούμενοι φορείς. Σε δύο φορείς το υπεύθυνο στέλεχος δήλωσε επαγγελματικό φόρτο (μη συμπλήρωση ερωτηματολογίου και μη συμμετοχή στην ομάδα εστίασης και σε ημιδομημένη συνέντευξη καθώς και μη παροχή στοιχείων ωφελουμένων). Ο φορέας του ΚΣ 'Στόχος' (Θεσσαλονίκη) δεν υφίσταται πλέον. Έγιναν τηλεφωνικές επικοινωνίες με τον πρώην υπεύθυνο του ΚΣ, όμως δεν υπήρξε σχετική ανταπόκριση.

Β) Ποσοτική έρευνα σε αποδέκτες των υπηρεσιών των Κέντρων Στήριξης Κ.Α.Λ.Ο. (ωφελούμενοι)

Ο Σύμβουλος δεν προγραμματίσει έρευνα δειγματοληπτικής κρίσης, με χρήση ποσοτώσεων σε φύλο και γεωγραφική κατανομή στο σύνολο των ωφελούμενων, καθώς τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια από τους ωφελούμενους είναι πολύ λίγα και η όποια διαστρωμάτωσή τους δεν θα οδηγήσει σε αξιόπιστα αποτελέσματα.

Λειτουργώντας στο πλαίσιο των περιορισμών που προέκυψαν (βλ. παρακάτω), ο Σύμβουλος έστειλε το ερωτηματολόγιο σε συνολικά 525 ωφελούμενους των ΚΣ¹ (φορείς και φυσικά πρόσωπα), των οποίων τα στοιχεία επικοινωνίας αντλήθηκαν κυρίως από τις εκθέσεις των ΚΣ που υποβλήθηκαν στο Υπουργείο, όπως περιγράφεται παρακάτω.

Έως τις 19/6/2023 έχουν συμπληρωθεί συνολικά 50 ερωτηματολόγια.

Η τυποποίηση που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό του επαρκούς δείγματος είναι η εξής:

$$\text{Μέγεθος δείγματος} = \frac{z^2 * p * (1 - p)}{e^2} \div \left(1 + \frac{z^2 * p * (1 - p)}{e^2 N} \right)$$

Όπου Z η τιμή του Z-score (Κανονικής Κατανομής) για συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης, N το μέγεθος του πληθυσμού, e το περιθώριο σφάλματος και p το degree of variability.

Στη συγκεκριμένη διαδικασία επιλέχθηκε διάστημα εμπιστοσύνης και 95% και ποσοστά σφάλματος με μέγιστη δυνατή αποδεκτή τιμή = 0,125. Η τιμή αυτή επιλέχθηκε ως οριακά επαρκής (άνω όριο σφάλματος), λόγω της ομοιογένειας του αρχικού πληθυσμού (δηλαδή, όλοι είναι ωφελούμενοι της ίδιας πράξης), αλλά και της 'απροθυμίας' συμμετοχής των ωφελούμενων στην έρευνα. Απουσία περισσότερων πληροφοριών για τον πληθυσμό το κριτήριο της μορφής του

¹ Ο συνολικός πληθυσμός συγκεντρώθηκε από διαθέσιμες πηγές (Υπουργείο, ΚΣ) που έδωσαν ως συνολικό ωφελούμενο πληθυσμό με διαθέσιμα στοιχεία επικοινωνίας τα 525 άτομα. Πάνω σε αυτό τον πληθυσμό πραγματοποιήθηκε η τελική δειγματοληψία της έρευνας.

δείγματος (sample proportion-degree of variability) λαμβάνει τιμή 0,5, ώστε να υπολογιστεί το μεγαλύτερο δυνατό δείγμα.

Σύμφωνα με τον ως άνω υπολογισμό, το επαρκές δείγμα είναι 52 απαντήσεις. Το τρέχον δείγμα των 50 ερωτηματολογίων εμφανίζει περιθώριο σφάλματος 12,5%, καλύπτοντας οριακά την συνθήκη. Ο Σύμβουλος εξακολουθεί να διανέμει το ερωτηματολόγιο στους ωφελούμενους των ΚΣ, αποσκοπώντας στην εξασφάλιση μεγαλύτερου δείγματος, έως την ολοκλήρωση της Σύμβασης. Η έρευνα αναμένεται να συνεχιστεί και το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα ώστε να αυξηθεί ο αριθμός κατ' ελάχιστον έως τα 52 απαντημένα ερωτηματολόγια.

Σημειώνεται ότι με τις ως άνω παραμέτρους δειγματοληψίας, η έρευνα αναγνωρίζει τις τάσεις που καταγράφονται συμπληρωματικά με τις απαντήσεις των Κέντρων Στήριξης, ώστε να επιτυγχάνεται ο αναγκαίος τριγωνισμός.

Δεν είναι εφικτή η συλλογή στοιχείων επικοινωνίας για τους ωφελούμενους του ΚΣ ΣΤΟΧΟΣ (Θεσσαλονίκη), καθώς ο φορέας που είχε αναλάβει το ΚΣ έχει παύσει τη λειτουργία του. Το ΚΣ Μυτιλήνης προτίμησε να διανέμει το ίδιο τα ερωτηματολόγια στους ωφελούμενούς του.

Γ) Ποσοτική Έρευνα σε φορείς Κ.Α.Λ.Ο. (μέσω Μητρώου Φορέων Κ.Α.Λ.Ο.)

Ο Σύμβουλος διαμόρφωσε επιστολή την οποία έστειλε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) στους φορείς Κ.Α.Λ.Ο. εγγεγραμμένους στο επίσημο Μητρώο Φορέων Κ.Α.Λ.Ο., ζητώντας τη συμπλήρωση του ανώνυμου ερωτηματολογίου. Το σύνολο των μελών του Μητρώου είναι 2.306, από τα οποία 463 εμφανίζονται ως Οριστικά ή Προσωρινά Διαγραμμένα. Από το σύνολο των 1.843 email που στάλθηκαν (μηνύματα με τον σύνδεσμο για το ερωτηματολόγιο), περίπου 50 ήταν ανενεργά ή λανθασμένα.

Δεν υπάρχει τρόπος να ελεγχθεί εάν τα 1.793 ηλεκτρονικά μηνύματα που στάλθηκαν, διαβάστηκαν από τον παραλήπτη, ούτε εάν έφτασαν στον σωστό παραλήπτη. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με τη συνδρομή

- της Δ/σης Κ.Α.Λ.Ο. για την ενημέρωση των εγχειρημάτων Κ.Α.Λ.Ο. του Μητρώου σχετικά με την έρευνα, και
- των Ενώσεων Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. για την ενημέρωση των μελών τους σχετικά με την έρευνα.

Έως τις 19/6/2023 συμπληρώθηκαν 353 ερωτηματολόγια. Το δείγμα κρίνεται επαρκές και στατιστικά αξιόπιστο.

Η τυποποίηση που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό του επαρκούς δείγματος είναι η εξής:

$$\text{Μέγεθος δείγματος} = \frac{\frac{z^2 * p * (1 - p)}{e^2}}{1 + \left(\frac{z^2 * p * (1 - p)}{e^2 N}\right)}$$

Όπου Z η τιμή του Z-score (Κανονικής Κατανομής) για συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης, N το μέγεθος του πληθυσμού, e το περιθώριο σφάλματος και p το degree of variability.

Στη συγκεκριμένη διαδικασία επιλέχθηκε διάστημα εμπιστοσύνης και 95% και ποσοστά σφάλματος με μέγιστη δυνατή αποδεκτή τιμή = 0,05. Η τιμή αυτή επιλέχθηκε λόγω της ομοιογένειας του αρχικού πληθυσμού (δηλαδή, όλοι είναι φορείς Κ.Α.Λ.Ο. και δεν εμφανίζεται μεγάλη διασπορά στον πληθυσμό) και αποτελεί την τυπική επιλογή στη συντριπτική πλειοψηφία ανάλογων ερευνών. Απουσία περισσότερων πληροφοριών για τον πληθυσμό το κριτήριο της μορφής του δείγματος (sample proportion- degree of variability) λαμβάνει τιμή 0,5, ώστε να υπολογιστεί το μεγαλύτερο δυνατό δείγμα.

Σύμφωνα με τον ως άνω υπολογισμό, το επαρκές δείγμα είναι 317 απαντήσεις. Καθώς ελήφθησαν 353 απαντημένα ερωτηματολόγια, υπερ-καλύφθηκε η συνθήκη. Η έρευνα εντούτοις θα συνεχιστεί και στο επόμενο χρονικό διάστημα για την μεγιστοποίηση των απαντήσεων που θα ληφθούν.

Στο σύνολο των απαντημένων ερωτηματολογίων από τα ΚΣ, τους ωφελούμενους φορείς, και τα μέλη του μητρώου Κ.Α.Λ.Ο., διασφαλίστηκε η προστασία των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων. Για τη διασφάλιση αυτή, οι συμμετέχοντες θα δηλώνουν τη συναίνεσή τους για τη συμμετοχή.

Σημειώνεται ότι υπάρχει επικάλυψη μεταξύ των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. που ωφελήθηκαν από τις υπηρεσίες των Κέντρων Στήριξης (Β) και της ομάδας (Γ), που είναι οι φορείς εγγεγραμμένοι στο μητρώο Κ.Α.Λ.Ο.

Οι φορείς εγγεγραμμένοι στο μητρώο οι οποίοι είναι και ωφελούμενοι των Κέντρων Στήριξης, κλήθηκαν να απαντήσουν σε δύο ερωτηματολόγια: το πρώτο ήταν το ερωτηματολόγιο για όλους τους εγγεγραμμένους φορείς, ενώ το δεύτερο ήταν σχεδιασμένο ώστε να αντλήσει πληροφορίες σχετικά με την εμπειρία τους σαν χρήστες των υπηρεσιών των Κέντρων Στήριξης.

5. Περιορισμοί που προέκυψαν και ενέργειες του Συμβούλου για την αντιμετώπισή τους

(Α) Έρευνα πεδίου στα Κέντρα Στήριξης

Ζητήματα που ανέκυψαν: Μειωμένη ανταπόκριση, καθυστέρηση στην ανταπόκριση

Στην έρευνα μέσω **ερωτηματολογίων** απάντησαν 8 από τα 11 Κέντρα, που θεωρείται ικανοποιητικός βαθμός ανταπόκρισης (73%). Τα ΚΣ που δεν απάντησαν έθεσαν χρονικό περιορισμό στην δυνατότητα ανταπόκρισής τους: τα στελέχη που θα μπορούσαν να δώσουν πληροφορίες για τη λειτουργία των Κέντρων δεν είχαν διαθέσιμο χρόνο, το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, για να συμπληρώσουν το διαδικτυακό ερωτηματολόγιο.

Οργανώνοντας τις **ομαδικές συζητήσεις** των στελεχών των ΚΣ, αποδείχθηκε ότι μόνο μια Ομάδα Εστίασης ήταν εφικτή, στην οποία συμμετείχαν αντιπρόσωποι 4 Κέντρων Στήριξης (είχαν δηλώσει πρόθεση συμμετοχής και 2 επιπλέον ΚΣ, που όπως τελικά δεν παρευρέθηκαν στην συζήτηση). Τα στελέχη των άλλων Κέντρων ήταν πολύ απασχολημένα με τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις, είτε έχοντας πλέον απορροφηθεί σε άλλο εργασιακό χώρο, είτε έχοντας υποχρεώσεις για τον φορέα τους που δεν τους επέτρεπε να αφιερώσουν χρόνο για τη συμμετοχή. Ο εκπρόσωπος ενός ΚΣ προσπάθησε να συνδεθεί στη συνάντηση, αλλά αντιμετώπισε τεχνικό πρόβλημα και δεν ήταν εν τέλει εφικτή η σύνδεση, Τέλος, άλλος εκπρόσωπος ΚΣ που δεν μπορούσε να παρευρεθεί στη συζήτηση παραχώρησε ημι-δομημένη συνέντευξη στην ομάδα αξιολόγησης.

Ενέργειες του Συμβούλου

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης απέστειλε email ανακοινώνοντας την έρευνα αξιολόγησης και ζητώντας τη συμμετοχή των φορέων στις 21/4/2023. Ακολούθησε σειρά τηλεφωνημάτων με όλους τους φορείς (στις 24/4, 25/4, 26/4, 27/4, 28/4), ώσπου να βρεθεί το κατάλληλο στέλεχος του κάθε φορέα, να γίνει ενημέρωση τηλεφωνικά σχετικά με την έρευνα αξιολόγησης, και να ζητηθεί η συμβολή τους στην έρευνα. Ακολούθησε αποστολή επαναληπτικού email στις 3/5/2023, και τηλεφωνήματα στις 8/5, 10/8 και 11/5. Σε κάθε τηλεφωνική επικοινωνία, ο αξιολογητής έθετε τα θέματα συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου και συμμετοχής στην Ομάδα Εστίασης.

(Β) Έρευνα πεδίου στους ωφελούμενους των Κέντρων Στήριξης

Ζητήματα που ανέκυψαν: Δυσκολία εύρεσης στοιχείων επικοινωνίας και καθορισμός πληθυσμού για δειγματοληψία

Βασικός περιορισμός που προέκυψε κατά τη διενέργεια της έρευνας αφορούσε **την πρόσβαση σε ωφελούμενους των Κέντρων Στήριξης** (έργα που έχουν ολοκληρωθεί). Διαπιστώθηκε ότι:

- τα αρχεία των ΚΣ δεν είναι πια ευκόλως προσβάσιμα από τα στελέχη τους – ακόμα και στις περιπτώσεις όπου τα στελέχη συνεχίζουν τη δράση τους στους φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που λειτούργησαν κάποιο ΚΣ, δεν ανταποκρίθηκαν τα ΚΣ στο να εντοπίσουν τις πληροφορίες που ζητήθηκαν (πλην ενός πρώην ΚΣ).
- τα στελέχη των πρώην ΚΣ δεν είναι πια διαθέσιμα, καθώς λόγω των απαιτήσεων της προκήρυξης, δεν ήταν εργαζόμενοι των ΚΣ αλλά εξωτερικοί συνεργάτες με σύμβαση έργου.

Επίσης, διαπιστώθηκε δυσπιστία ως προς το θέμα των προσωπικών δεδομένων, καθώς υπάρχει ιδιαίτερη ευαισθησία σχετικά με την παροχή στοιχείων επικοινωνίας των ωφελούμενων στον Σύμβουλο Αξιολόγησης. Αυτή την εύλογη ανησυχία αντιμετωπίστηκε με την παροχή επιπλέον επεξήγησης σχετικά με την νομιμότητα της διαδικασίας και την ανάγκη πρόσβασης στα στοιχεία εκ μέρους του Υπουργείου. Μόνο ένα ΚΣ έδωσε στον Σύμβουλο τον κατάλογο των ωφελούμενων, ενώ τα υπόλοιπα επανειλημμένως αρνήθηκαν να τα δώσουν παραπέμποντας στις τελικές εκθέσεις των έργων που παραδόθηκαν στο Υπουργείο.

Ενέργειες του Συμβούλου

Ο Σύμβουλος, σε συνεργασία με την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου, επεδίωξε να δώσει λύση με δύο τρόπους:

- (α) Ζητώντας πρόσβαση στις αναφορές/εκθέσεις των Κέντρων Στήριξης που είχαν υποβληθεί στο Υπουργείο κατά τη λειτουργία τους. Ο Σύμβουλος αναζήτησε καταλόγους και στοιχεία των ωφελούμενων του κάθε

Κέντρου (αρχεία καταγραφής ενδιαφερομένων). Μέσω της ανταλλαγής μηνυμάτων με το Υπουργείο (Μονάδα Ι.Β1, 27/4/2023-10/5/2023), δόθηκε στον Σύμβουλο στο σχετικό υλικό. Σε πολλές περιπτώσεις επρόκειτο για χειρόγραφους καταλόγους, όπου δεν ήταν ευκρινές το όνομα ούτε η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Σε άλλες εκθέσεις των ΚΣ δεν υπήρχαν κατάλογοι ενδιαφερόμενων, αλλά μόνο αναφορά στον αριθμό των επισκεπτών στο Κέντρο.

(β) Ζητώντας από τα πρώην Κέντρα Στήριξης να έρθουν τα ίδια σε επαφή με τους ωφελούμενούς τους, μοιράζοντας αφ'ενός τον σύνδεσμο με το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο και αφ'ετέρου προσκαλώντας τους να συμμετέχουν σε Ομάδες Εστίασης με τον Σύμβουλο. Η παράκληση αυτή έγινε κατά τις τηλεφωνικές επικοινωνίες με τα ΚΣ που προαναφέρθηκαν, όπως επίσης και κατά την Ομάδα Εστίασης των ΚΣ, καθώς και εγγράφως, μέσω email (2/5/2023). Μόνο ένα ΚΣ ανταποκρίθηκε σε αυτή την παράκληση, και ενημέρωσε τον Σύμβουλο για την πρόθεσή του να μοιράσει το ερωτηματολόγιο με τους ωφελούμενους της περιοχής του. Καθώς το ερωτηματολόγιο των ωφελουμένων είναι ανώνυμο, δεν υπάρχει τρόπος να επιβεβαιωθεί ότι αυτό έγινε.

Με τη συγκεκριμένη ημερομηνία αναφοράς (19/6/2023), ο Σύμβουλος θεωρεί ότι η ανταπόκριση των ΚΣ στο ανωτέρω αίτημα ήταν περιορισμένη, καθώς ελάχιστοι ωφελούμενοι συμμετείχαν τελικά τόσο στην ποσοτική όσο και στην ποιοτική έρευνα.

Σημειώνεται ότι η πλειοψηφία των ωφελούμενων που προσήλθαν στα ΚΣ ήταν φυσικά πρόσωπα που αναζητούσαν πληροφορίες. Η καταγραφή τους ήταν, στις περισσότερες περιπτώσεις, χειρόγραφη (οι ενδιαφερόμενοι έγραφαν σε μια λίστα το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας τους), με αποτέλεσμα να μην είναι πλήρη/ευανάγνωστα τα στοιχεία, και να μην είναι αξιοποιήσιμοι οι κατάλογοι αυτοί.

Ο Σύμβουλος κατέγραψε διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το διαθέσιμο υλικό, εστιάζοντας σε φορείς Κ.ΑΛ.Ο. σε όλες τις περιπτώσεις όπου αυτό ήταν εφικτό, και σε φυσικά πρόσωπα όπου τα στοιχεία ήταν αρκετά ευκρινή. Έγινε, όπου ήταν δυνατό, διασταύρωση στοιχείων με το Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. ώστε να εντοπισθούν/εξακριβωθούν τα στοιχεία των φορέων που επισκέφθηκαν τα ΚΣ.

Ο συνολικός αριθμός των διαθέσιμων στοιχείων επικοινωνίας (σύνολο πληθυσμού) προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα.

Κέντρο Στήριξης	Αρ. διευθύνσεων email
ΚΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	260
ΚΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	6
ΚΣ ΑΘΗΝΑ	7
ΚΣ ΒΟΛΟΣ	88
ΚΣ ΚΙΑΤΟ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	5
ΚΣ ΦΩΚΙΔΑ	17
ΚΣ ΙΩΑΝΝΙΝΑ	14
ΚΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	3
ΚΣ ΧΑΝΙΑ (συναντήσεις)	4
ΚΣ ΧΑΝΙΑ (ενδιαφερόμενοι)	82
ΚΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟ	37
ΚΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	2
ΣΥΝΟΛΟ:	525

Η διάδοση ερωτηματολογίου των ωφελούμενων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου έγινε στις 8-9/5/2023, 11/5/2023 και 15-16/5/2023. Μάλιστα, δεδομένου ότι οι ωφελούμενοι υφιστάμενοι φορείς Κ.ΑΛ.Ο. είναι και μέλη του Μητρώου Φορέων Κ.ΑΛ.Ο., έγινε αποστολή του ερωτηματολογίου στις 12/5/2023 σε όλα τα μέλη του Μητρώου, με τον τίτλο «Είστε

Ωφελούμενος Κέντρου Στήριξης Κ.Α.Λ.Ο.», περιέχοντας τον σύνδεσμο για το ερωτηματολόγιο των ωφελουμένων των ΚΣ.

Έχοντας πλέον, ως πληθυσμό αναφοράς το 525, η δειγματοληψία (βλ. παραπάνω) έδωσε ως επιθυμητό ελάχιστο δείγμα, 52 απαντημένα ερωτηματολόγια. Συνεχίζεται η καταγραφή στοιχείων επικοινωνίας και η διανομή του ερωτηματολογίου ως την ολοκλήρωση της σύμβασης.

Τέλος, ήταν πολύ μικρή η συμμετοχή στην **Ομάδα Εστίασης** των ωφελούμενων. Προσήλθαν 2 άτομα από τα 4 που είχαν δηλώσει συμμετοχή, ενώ είχαν προσκληθεί συνολικά 16 άτομα. Ο Σύμβουλος επεδίωξε και διενέργησε Ομάδα Εστίασης με τις Ενώσεις Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. εν μέρη για να αντλήσει πληροφορίες για τους ωφελούμενους των ΚΣ, μέσω των μελών των ενώσεων.

(Γ) Έρευνα πεδίου στα εγγεγραμμένα μέλη του Μητρώου Φορέων Κ.Α.Λ.Ο.

Ζητήματα που ανέκυψαν: Καθυστερήσεις στην απάντηση του ερωτηματολογίου

Η έρευνα στα εγγεγραμμένα μέλη του Μητρώου Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. έγινε με τη διάδοση ηλεκτρονικού **ερωτηματολογίου** στις 25-26/4/2023, με επαναληπτική αποστολή στις 5-6/5/2023. Παρατηρήθηκε καθυστέρηση στην απάντηση του ερωτηματολογίου.

Ενέργειες του Συμβούλου

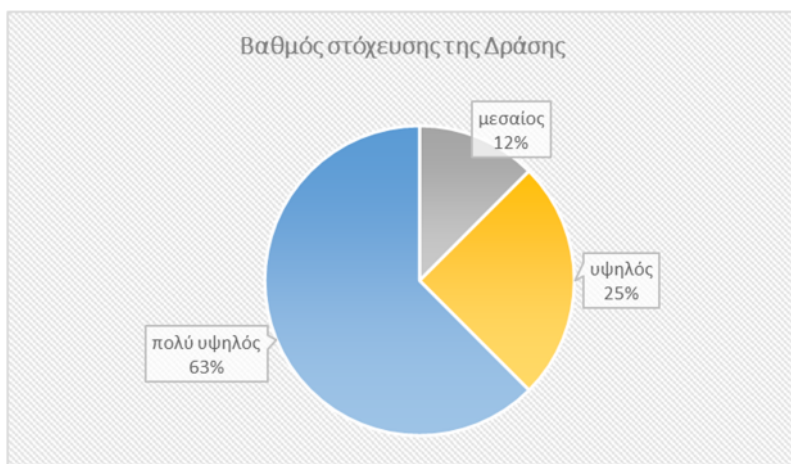
Ο Σύμβουλος ζήτησε την συνδρομή της Δ/σης Κ.Α.Λ.Ο. ώστε να επιτευχθεί ικανοποιητικός βαθμός ανταπόκρισης εντός των χρονικών ορίων της έρευνας. Η Δ/ση Κ.Α.Λ.Ο. ανταποκρίθηκε θετικά, στέλνοντας ένα πρώτο μήνυμα στους φορείς ενημερώνοντάς τους για την προκείμενη έρευνα και τονίζοντας τη σημασία της συμμετοχής τους, και ένα δεύτερο μήνυμα στους φορείς διανέμοντας τον σύνδεσμο του ερωτηματολογίου και ζητώντας την συμπλήρωσή του.

6. Κύρια ευρήματα της ποσοτικής έρευνας ανά αξιολογικό ερώτημα

Το κύριο μέρος της ποσοτικής έρευνας εστίαζε στη λειτουργία των Κέντρων Στήριξης, σαν την μοναδική παρέμβαση που υλοποιήθηκε. Παρουσιάζονται σε αυτό το κεφάλαιο μέσω γραφημάτων, τα ευρήματα της έρευνας.

6.1. Συνάφεια και καταλληλότητα

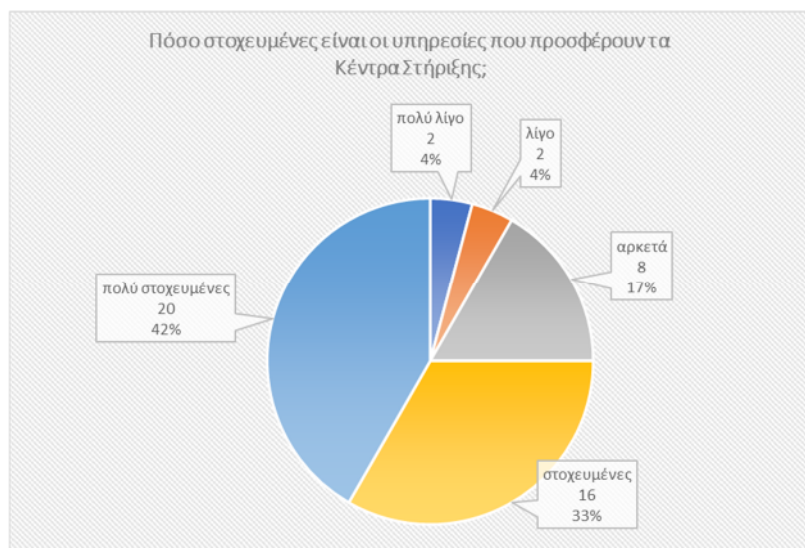
Ο βαθμός συνάφειας και καταλληλότητας των Κέντρων Στήριξης προκύπτει από τα παρακάτω δεδομένα:

Γράφημα 1 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

Σύμφωνα με τα ίδια τα Κέντρα Στήριξης, ο βαθμός στόχευσης της δράσης σε σχέση με τις ανάγκες του πεδίου κρίνεται θετικά: 63% απάντησαν 'πολύ υψηλός' και 25% 'υψηλός'. Το υπόλοιπο 12% αντανάκλα έναν μεσαίο βαθμό. Κάτω του μεσαίου, δεν υπάρχει κάποιο ενδεικτικό ποσοστό.

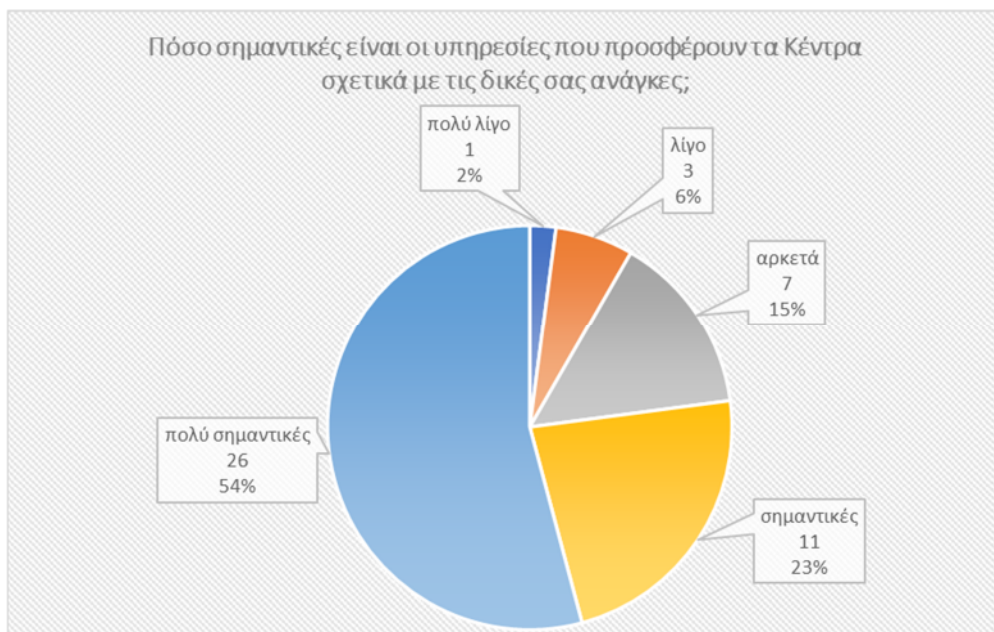
Σύμφωνα με τους ωφελομένους των ΚΣ, ο βαθμός στόχευσης των υπηρεσιών των Κέντρων ήταν 'πολύ στοχευμένος' ή 'στοχευμένος' (συνολικά 75%), ενώ σύμφωνα με 17% των ερωτηθέντων, ήταν 'αρκετά' στοχευμένος.

Γράφημα 2 από ερωτηματολόγιο προς ωφελομένους ΚΣ

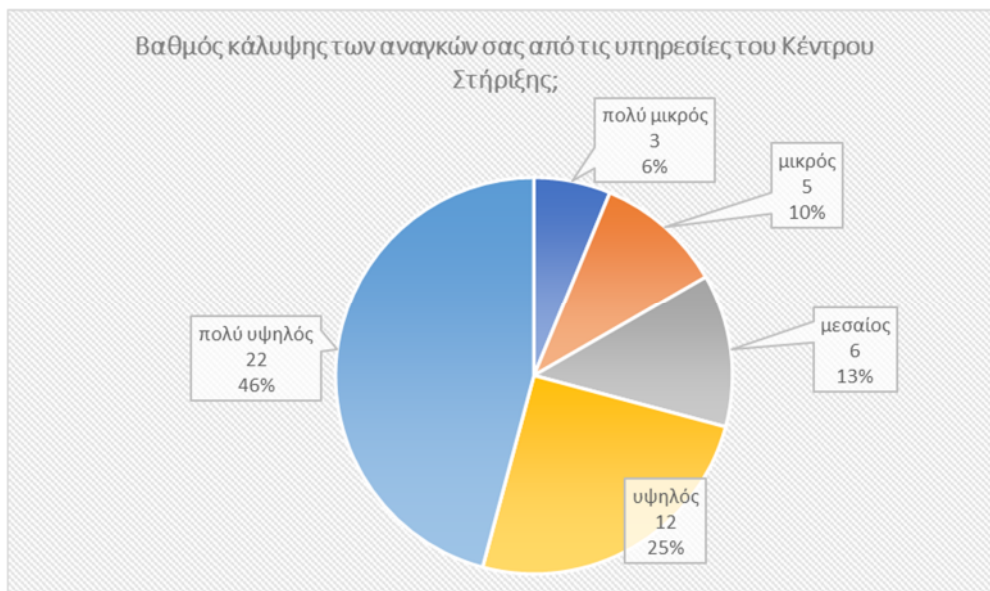
Σύμφωνα με το παρακάτω γράφημα, όπου οι ωφελοόμενοι των ΚΣ υπέδειξαν πόσο σημαντικές ήταν οι υπηρεσίες που προσέφεραν τα ΚΣ σε σχέση με τις ανάγκες τους: το 77% δήλωσαν ότι οι υπηρεσίες ήταν 'πολύ σημαντικές' έως

‘σημαντικές’, και επιπλέον 15% δήλωσαν ότι ήταν ‘αρκετά σημαντικές’, ενώ ελάχιστοι θεωρούν ότι οι υπηρεσίες δεν αφορούν ή δεν είναι σημαντικές για τις δικές τους ανάγκες.

Γράφημα 3 από ερωτηματολόγιο προς ωφελούμενους ΚΣ

Οι ωφελούμενοι των ΚΣ δήλωσαν ότι τα Κέντρα κάλυπταν τις ανάγκες τους σε ποσοστό 71% (‘πολύ υψηλός’ – ‘υψηλός’ βαθμός κάλυψης των αναγκών τους).

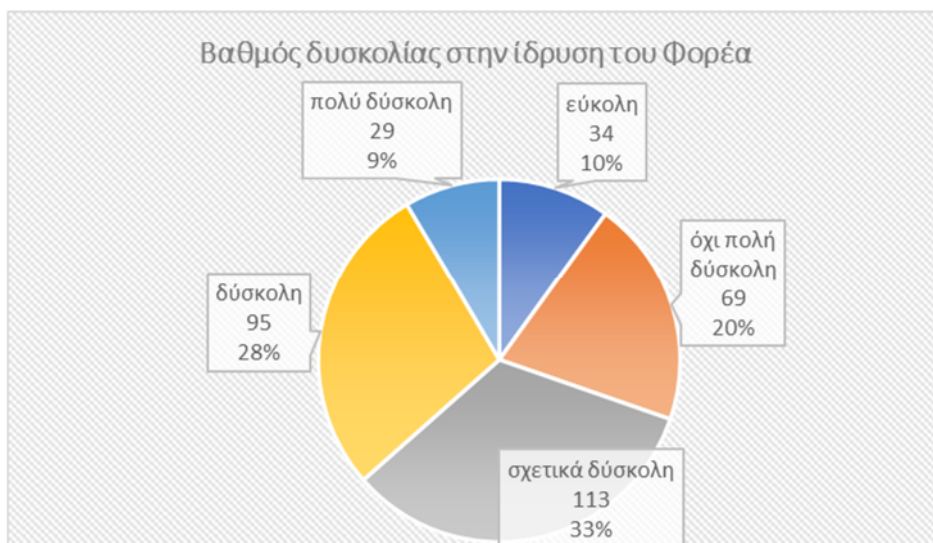
Γράφημα 4 από ερωτηματολόγιο προς ωφελούμενους ΚΣ

Σύμφωνα με τους ωφελούμενους των ΚΣ που συμμετείχαν στην έρευνα, οι πιο σημαντικές προσφερόμενες υπηρεσίες ήταν η ενημέρωση για την Κ.Α.Λ.Ο. και για το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο της Κ.Α.Λ.Ο. Ακολουθεί η ενημέρωση για τις διαδικασίες ίδρυσης φορέα Κ.Α.Λ.Ο. και μετά η ενημέρωση για τα πλεονεκτήματα/τις υποχρεώσεις των φορέων Κ.Α.Λ.Ο.

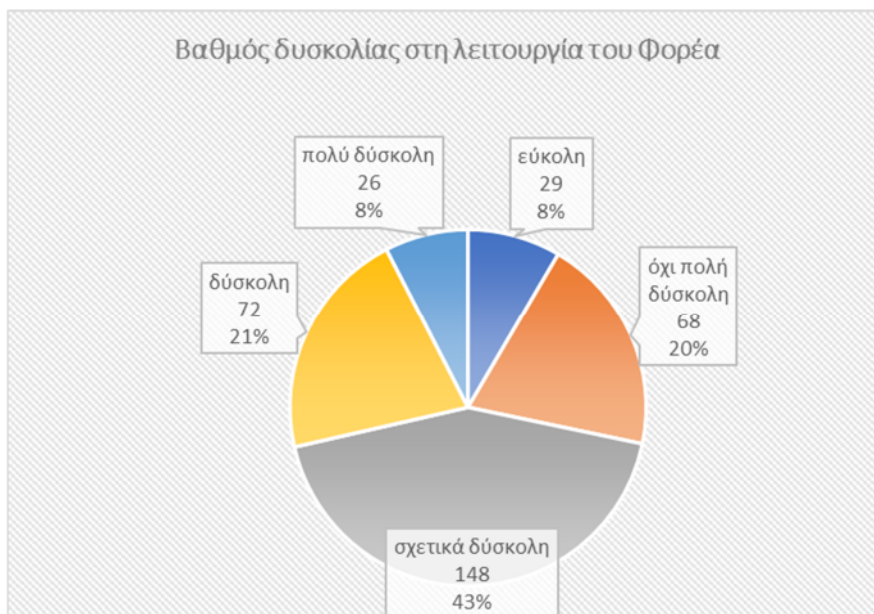
Γράφημα 5 από ερωτηματολόγιο προς ωφελούμενους ΚΣ

Οι φορείς Κ.Α.Ο. δήλωσαν ότι η ίδρυση του φορέα τους ήταν δύσκολη: ποσοστό 70% απάντησε ‘σχετικά δύσκολη’, ‘δύσκολη’, ‘πολύ δύσκολη’. Οι ανάγκες που κατέγραψαν ως προς την ίδρυση συμπεριλαμβάνουν την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, την πρόσβαση σε πληροφορίες για τη σύσταση φορέα Κ.Α.Ο. και ενημέρωση για τις υποχρεώσεις φορέων Κ.Α.Ο., καθώς και ενημέρωση για τον τομέα Κ.Α.Ο. Άλλες ανάγκες αφορούσαν στο σχεδιασμό και την οργάνωση νέων φορέων Κ.Α.Ο., τη δικτύωση και την προβολή/δημοσιότητα, και την πρόσβαση στην αγορά.

Γράφημα 6 από ερωτηματολόγιο προς μέλη Μητρώου Φορέων Κ.Α.Ο

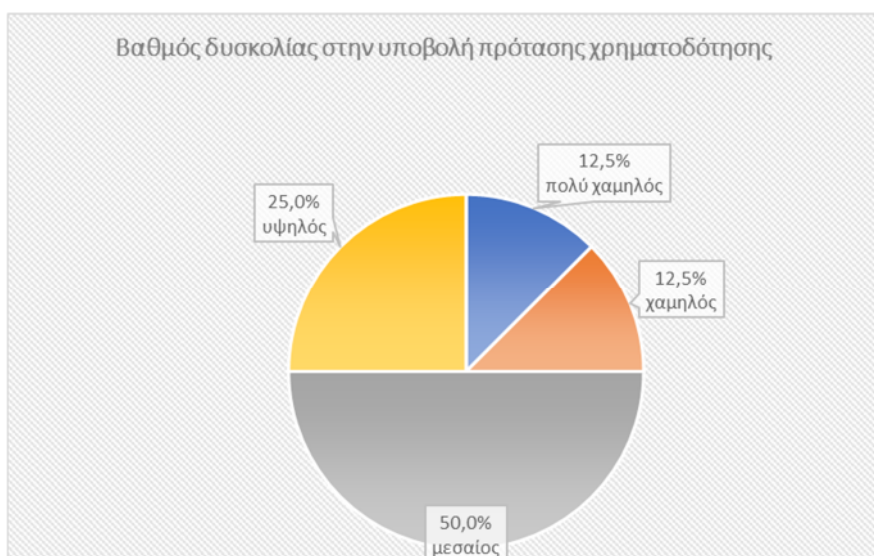
Επίσης δήλωσαν ότι αντιμετώπιζαν δυσκολίες κατά τη λειτουργία του φορέα τους: το 72% απάντησε ότι η λειτουργία είχε κάποιο βαθμό δυσκολίας. Κυριότερη ανάγκη που κατέγραψαν ως προς τη λειτουργία τους, είναι η πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Τα στοιχεία οδηγούν στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ανάγκη για υποστήριξη κατά τη διάρκεια ίδρυσης αλλά και λειτουργίας φορέων Κ.Α.Ο.

Γράφημα 7 από ερωτηματολόγιο προς μέλη Μητρώου Φορέων Κ.Α.Λ.Ο.

Το παρακάτω γράφημα δείχνει ότι τα ίδια τα Κέντρα Στήριξης αντιμετώπισαν δυσκολίες να ανταποκριθούν στην πρόσκληση των ΚΣ, καθώς το 75% δήλωσε ότι υπήρχε υψηλός ή μεσαίος βαθμός δυσκολίας.

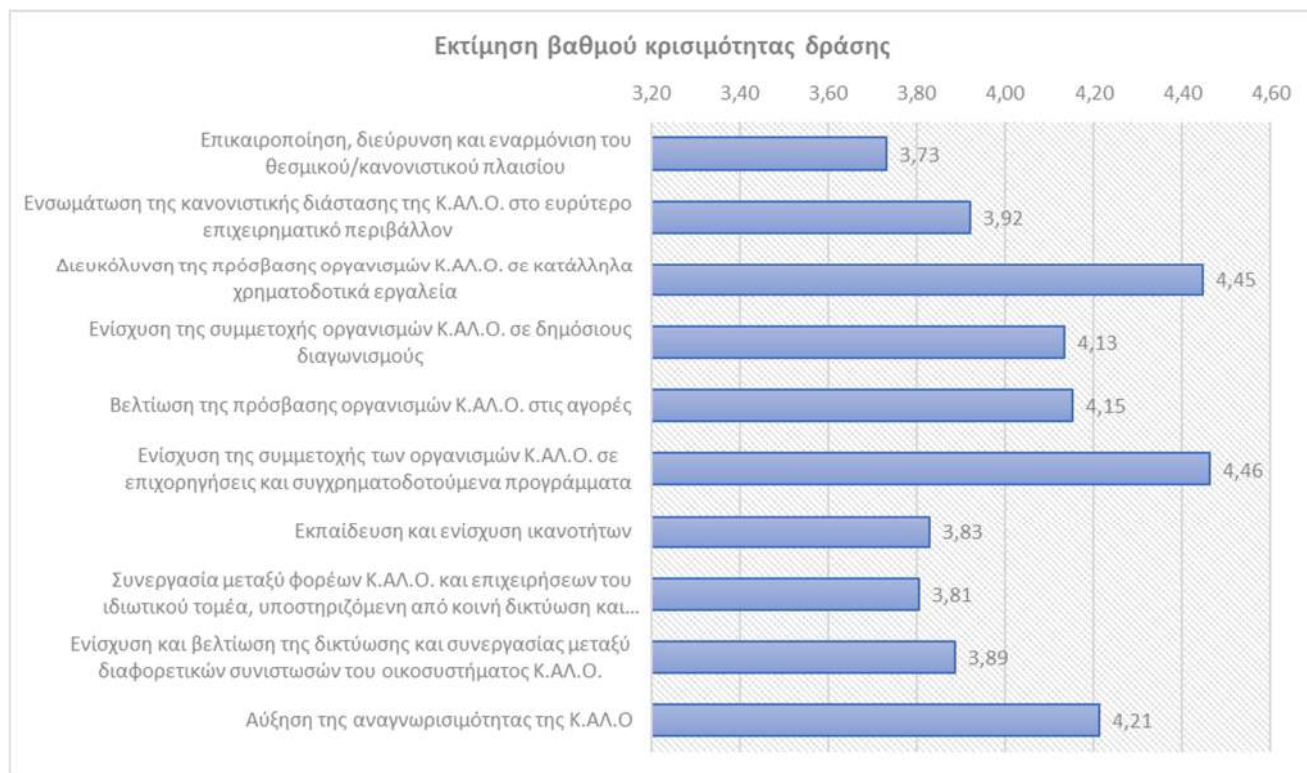
Σχόλια για την αναγκαιότητα σχεδιασμού των ΚΣ από τα ίδια τα Κέντρα ('...από το πεδίο για το πεδίο') συμπεριλάμβαναν την περιοριστική επιλογή του συγκεκριμένου τύπου χρηματοδότησης προς τα Κέντρα (υπαγωγή σε καθεστώς κρατικών ενισχύσεων) και τις δυσκολίες όσον αφορά την υποχρέωση έκδοσης εγγυητικής επιστολής, τη μειωμένη ρευστότητα, τη μειωμένη διαχειριστική επάρκεια των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. και συγκεκριμένους όρους της πρόσκλησης (π.χ. τα χαρακτηριστικά των δύο στελεχών του εκάστοτε ΚΣ, τον γεωγραφικό περιορισμό στην παροχή υπηρεσιών, επίσης, τον περιορισμό ως προς την αξιοποίηση συγκεκριμένων μέσων δημοσιότητας κατά τη διάρκεια της πανδημίας, και τον εμπροσθοβαρή χαρακτήρα των δράσεων δημοσιότητας, κλπ).

Γράφημα 8 από ερωτηματολόγιο ΚΣ

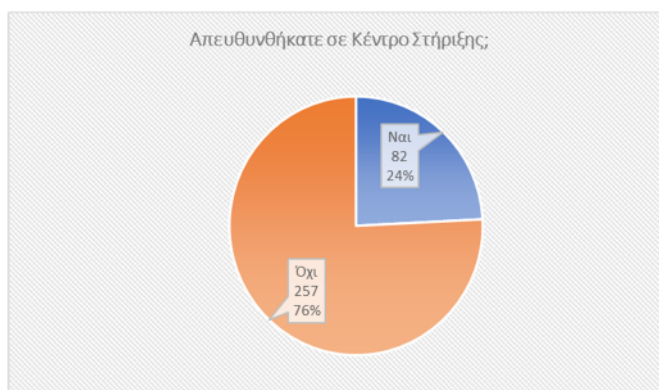
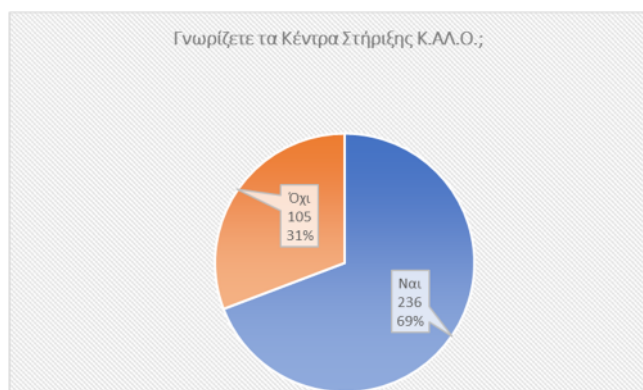
Τα μέλη του Μητρώου Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. (συμπεριλαμβανομένων φορέων που δεν έκαναν χρήση των ΚΣ), εκτίμησαν ότι οι κυριότερες ανάγκες τους, όσον αφορά την ανάπτυξή τους, αφορούσαν την χρηματοδότησή τους: ενίσχυση της

συμμετοχής τους σε επιχορηγήσεις και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, καθώς και διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδοτικά εργαλεία.

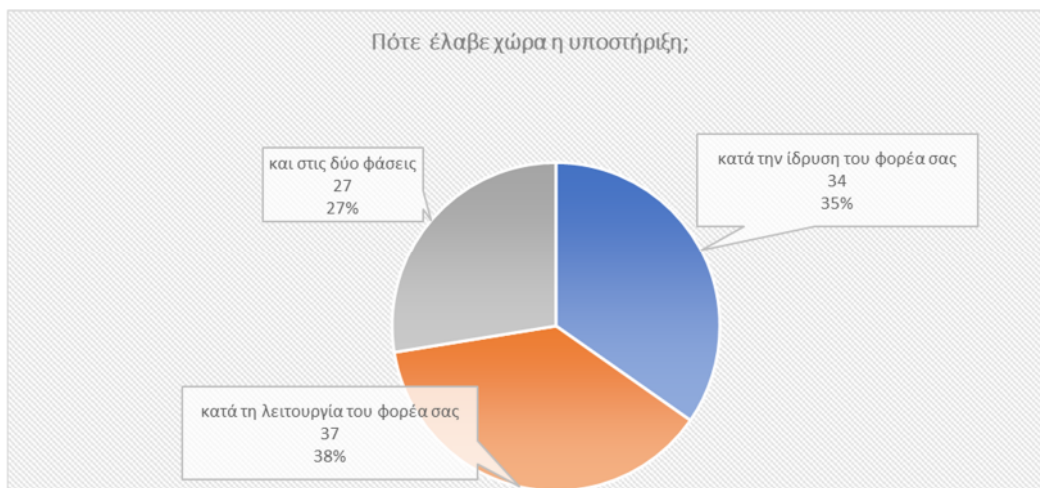
Γράφημα 9 από ερωτηματολόγιο προς μέλη Μητρώου Φορέων Κ.ΑΛ.Ο.

Ενώ το πεδίο γνώριζε για τα Κέντρα Στήριξης σε ποσοστό 69%, το 76% δεν έκανε χρήση των υπηρεσιών τους.

Γράφημα 10 από ερωτηματολόγιο προς μέλη Μητρώου Φορέων Κ.ΑΛ.Ο.

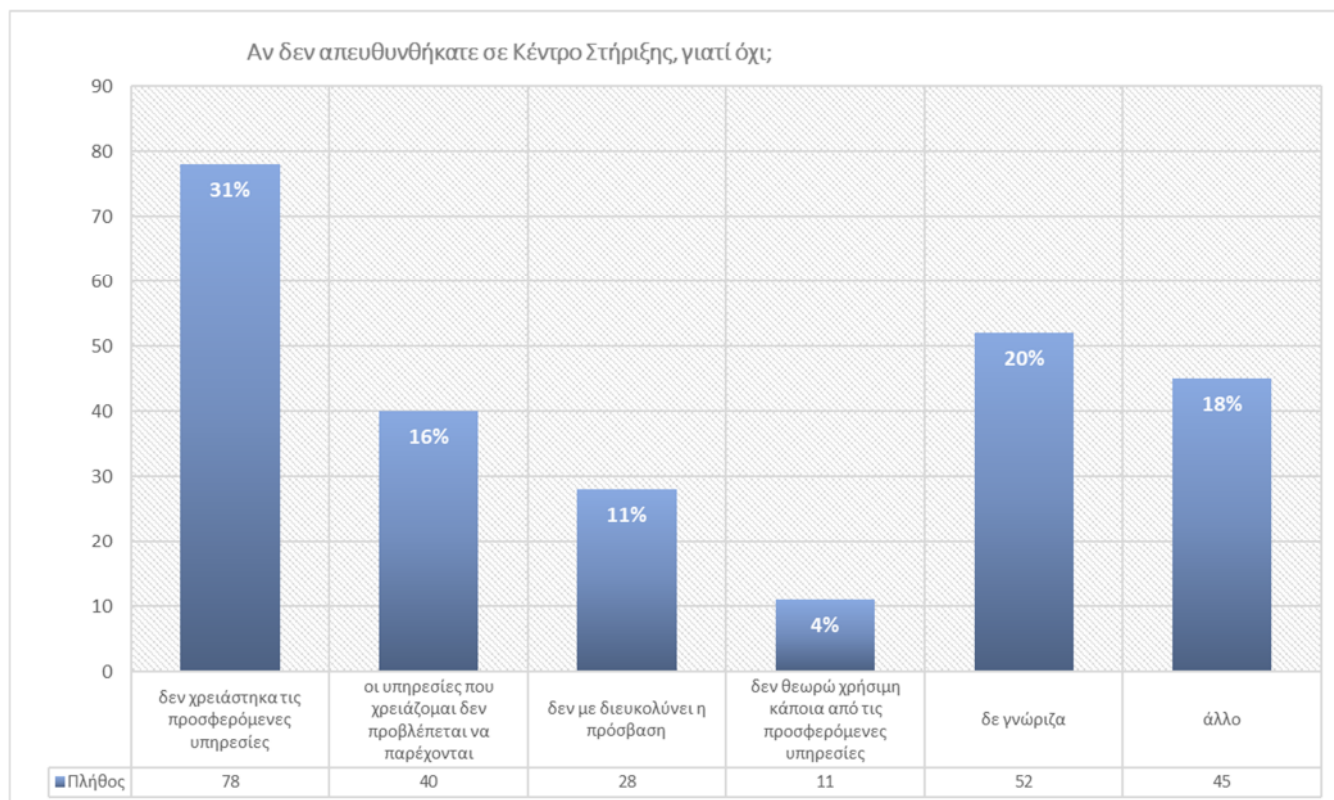
Από τους φορείς που χρησιμοποίησαν τις υπηρεσίες των ΚΣ, 38% έκαναν χρήση κατά την λειτουργία του φορέα τους, 35% κατά την ίδρυσή του, ενώ 27% έκανε χρήση και κατά τις δύο φάσεις.

Γράφημα 11 από ερωτηματολόγιο προς μέλη Μητρώου Φορέων Κ.Α.Ο.

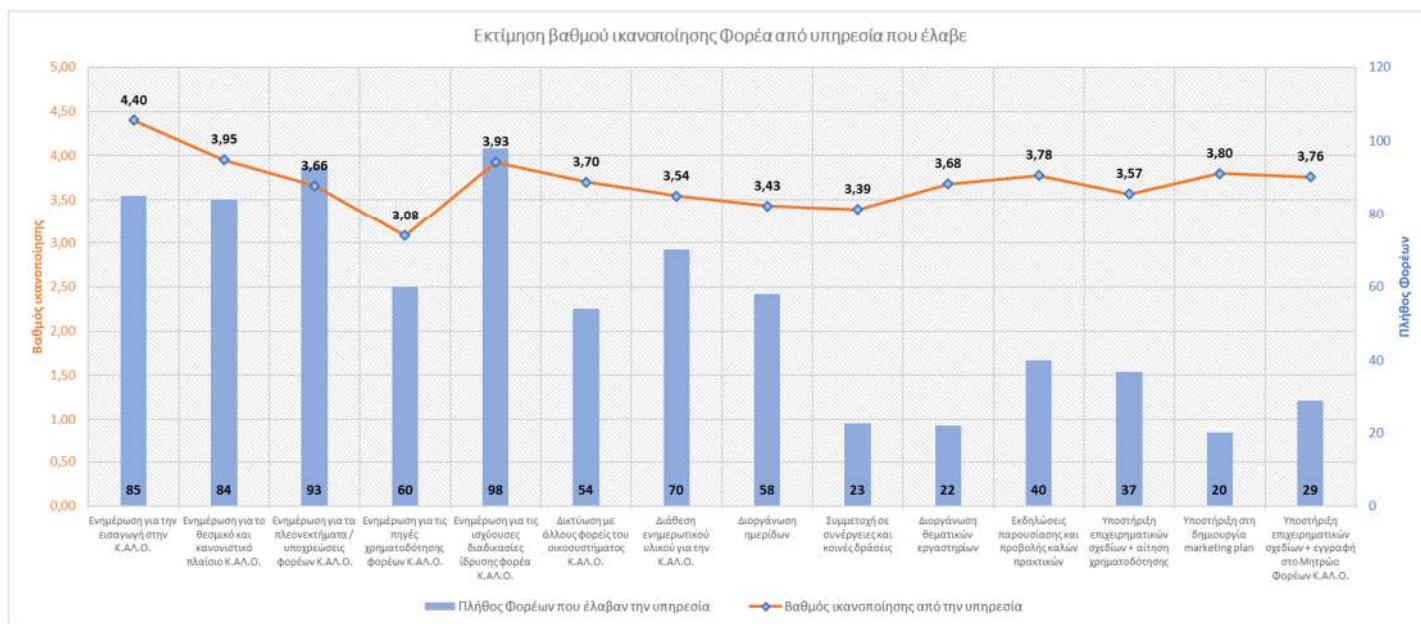
Οι κύριοι λόγοι για τους οποίους οι φορείς δεν απευθύνθηκαν σε κάποιο ΚΣ, είναι οι εξής:

- Οι φορείς δεν χρειάστηκαν τις υπηρεσίες που προσέφεραν τα ΚΣ
- Δεν γνώριζαν για τα ΚΣ
- Οι υπηρεσίες που είχαν ανάγκη οι φορείς, δεν προσφέρονταν από τα ΚΣ
- Δεν ήταν εύκολη η πρόσβαση στα ΚΣ.

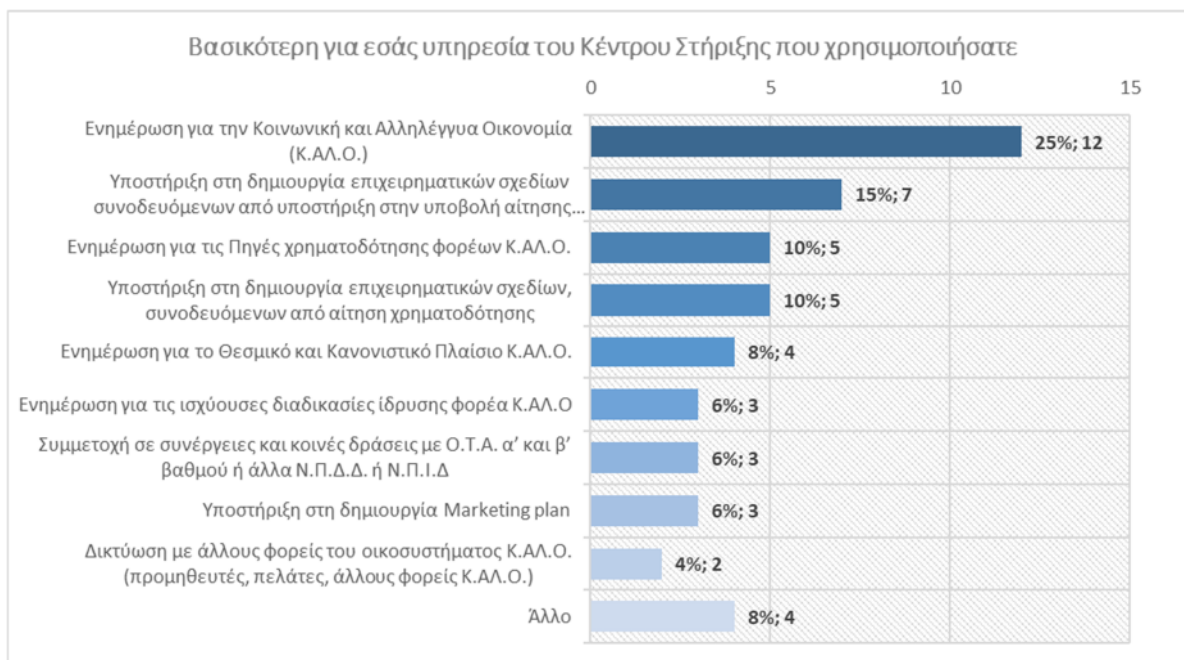
Γράφημα 12 από το ερωτηματολόγιο προς μέλη Μητρώου Φορέων Κ.Α.Ο.

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τον βαθμό ικανοποίησης των φορέων Κ.Α.Ο. από τις υπηρεσίες που έλαβαν από τα Κέντρα Στήριξης, ο οποίος φαίνεται να είναι ικανοποιητικός. Η χαμηλότερη βαθμολογία δόθηκε στην παροχή ενημέρωσης για πηγές χρηματοδότησης φορέων Κ.Α.Ο.

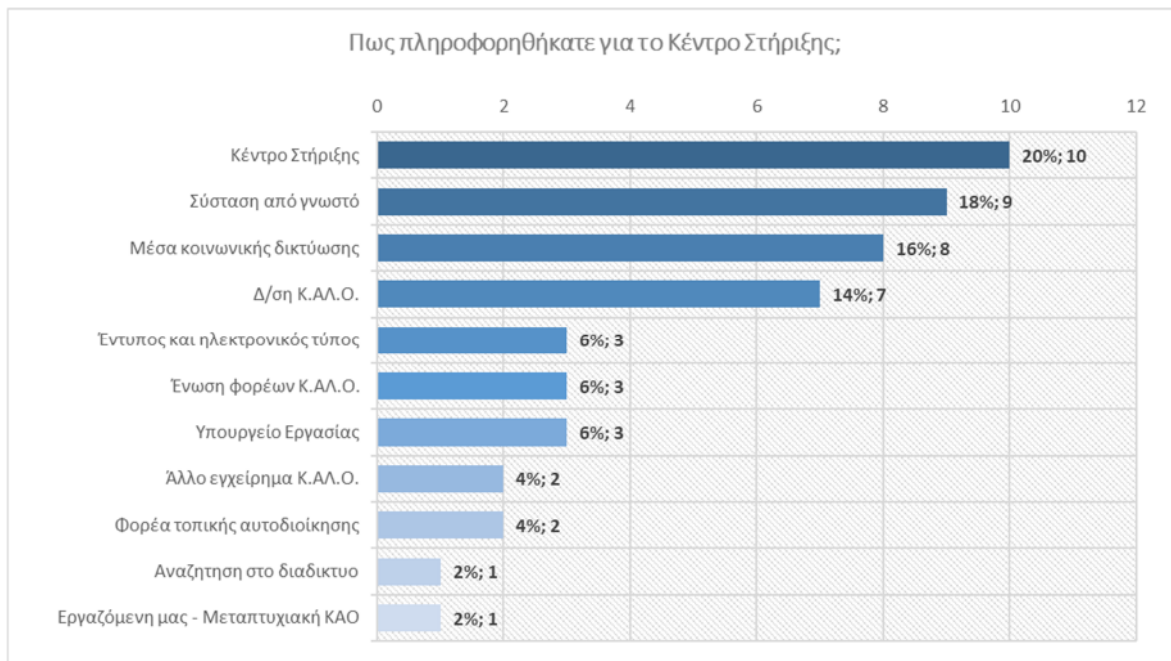
Γράφημα 13 από το ερωτηματολόγιο προς μέλη Μητρώου Φορέων Κ.Α.Ο.

Σε σχετική ερώτηση, 25% των ωφελομένων των ΚΣ συμφώνησαν ότι η ενημέρωση για την Κ.Α.Ο. ήταν πολύ σημαντική υπηρεσία. Ακολουθούν η προσφορά υποστήριξης στη δημιουργία business plan με υποβολή αίτησης εγγραφής στο Μητρώο Κ.Α.Ο. (15%), και η ενημέρωση για τις πηγές χρηματοδότησης (10%) και η υποστήριξη στη δημιουργία business plan με υποβολή αίτησης χρηματοδότησης (10%).

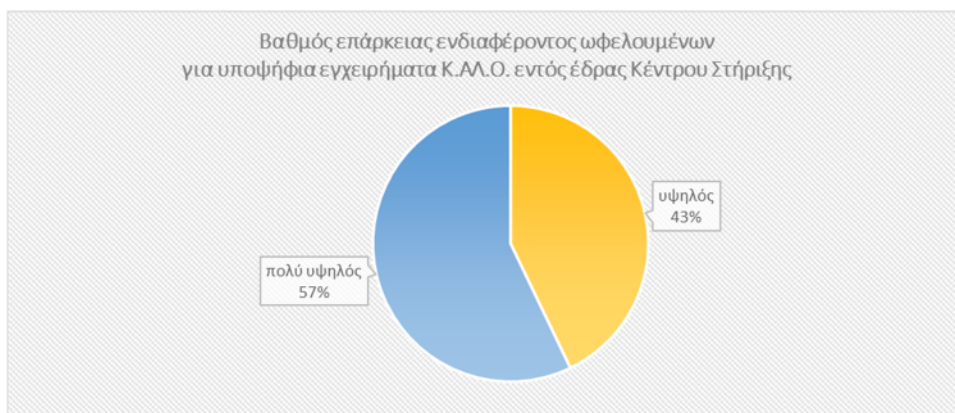
Γράφημα 14 από ερωτηματολόγιο προς ωφελομένους ΚΣ

Οι ωφελούμενοι των ΚΣ ενημερώθηκαν για τα Κέντρα από τις δράσεις των ίδιων των Κέντρων κατά ποσοστό 20%, από συστάσεις (18%), από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (16%) και από τη Δ/ση Κ.Α.Λ.Ο. του Υπ. Εργασίας (14%).

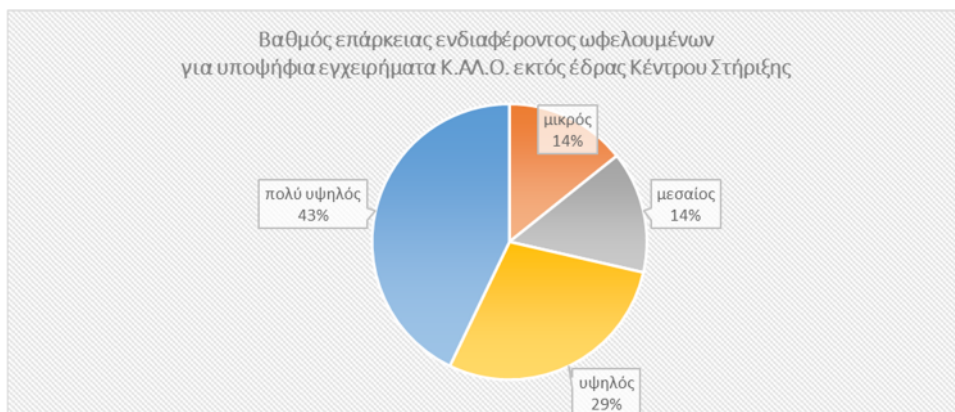

Γράφημα 15 από ερωτηματολόγιο προς ωφελούμενους ΚΣ

Η καταλληλότητα των ΚΣ σε σχέση με τις ανάγκες των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. διαφαίνεται επίσης από το ενδιαφέρον που έδειξαν οι υποψήφιοι φορείς για τα ΚΣ εντός και εκτός της γεωγραφικής τους περιφέρειας:

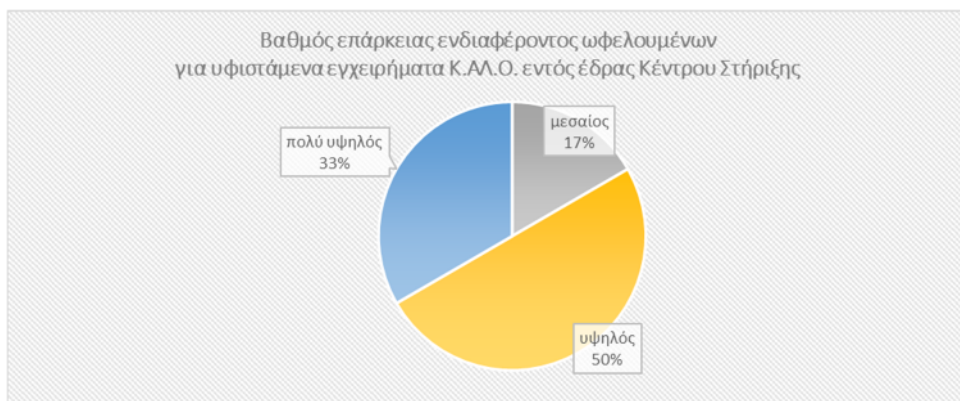

Γράφημα 16 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

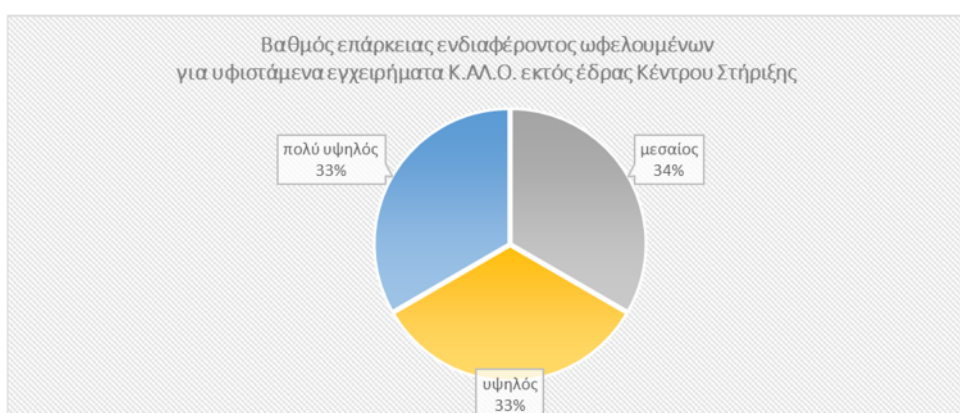

Γράφημα 17 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

Στην ίδια ερώτηση, το ενδιαφέρον των υφιστάμενων φορέων ήταν ως εξής:

Γράφημα 18 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

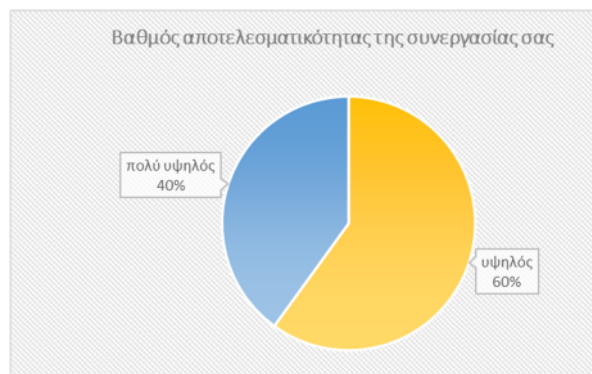
Γράφημα 19 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

6.2. Αποτελεσματικότητα και Επιπτώσεις

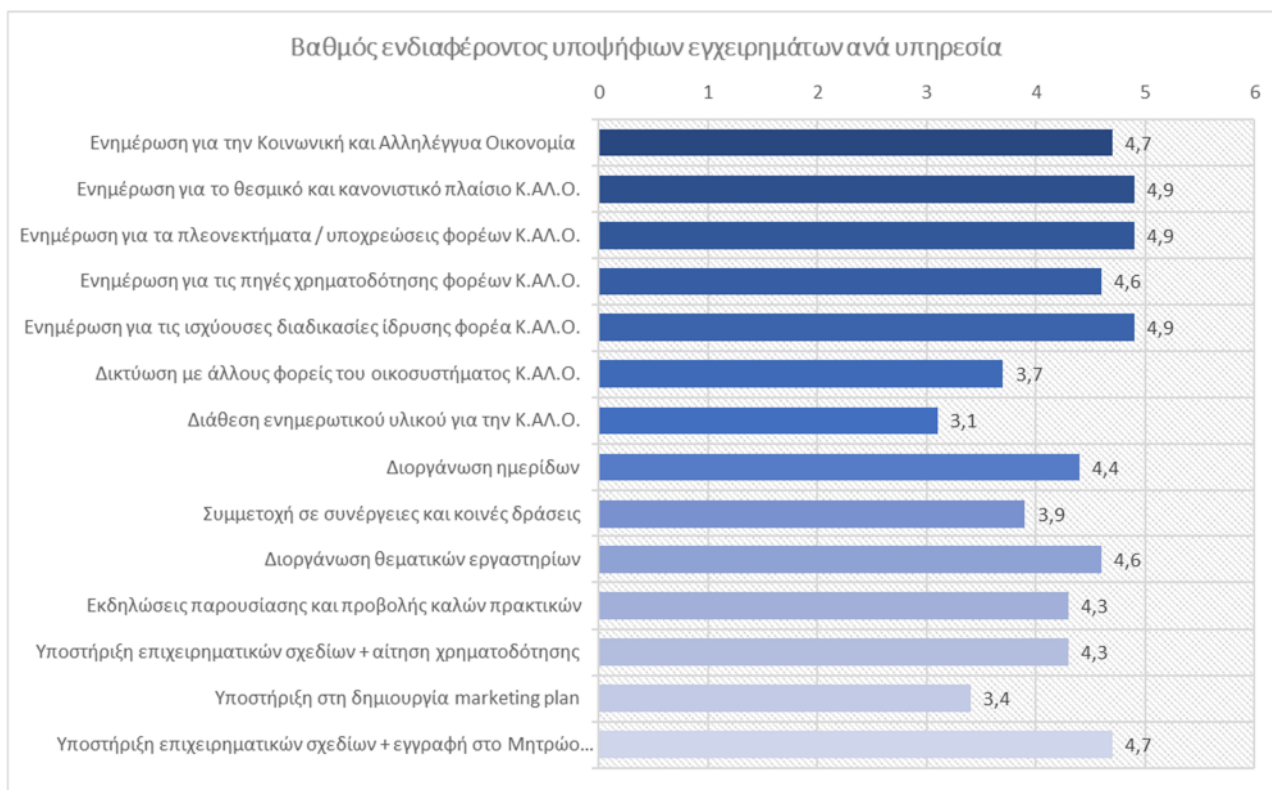
Ο βαθμός αποτελεσματικότητας των Κέντρων φαίνεται από τις απαντήσεις που έδωσαν οι συμμετέχοντες φορείς σε σειρά αξιολογικών ερωτήσεων.

Γράφημα 20 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

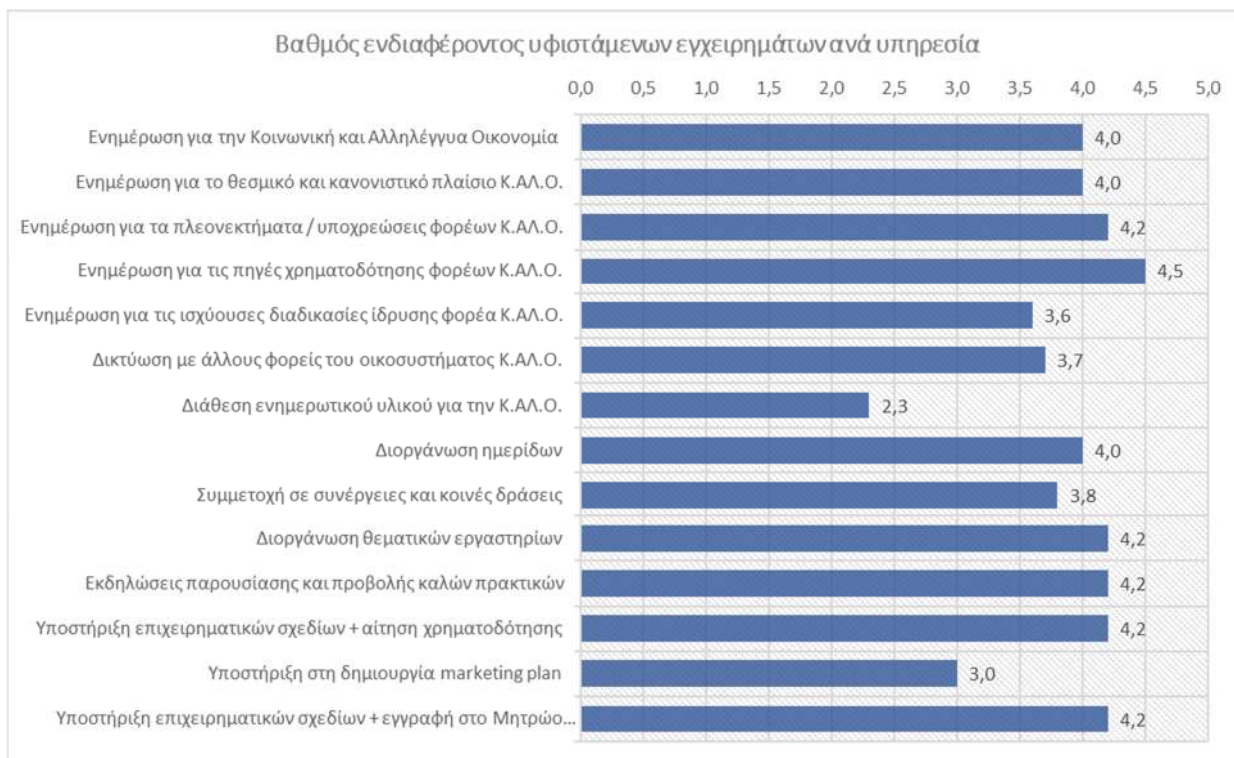
Στην ερώτηση αν υπήρχε συνεργασία με άλλους φορείς για την υλοποίηση του προγράμματος, το 62% των Κέντρων Στήριξης απάντησε θετικά και το 38% αρνητικά. Η συνέργειες που δημιουργήθηκαν μεταξύ των ΚΣ αναφέρθηκαν και κατά την ποιοτική έρευνα πεδίου.

Γράφημα 21 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

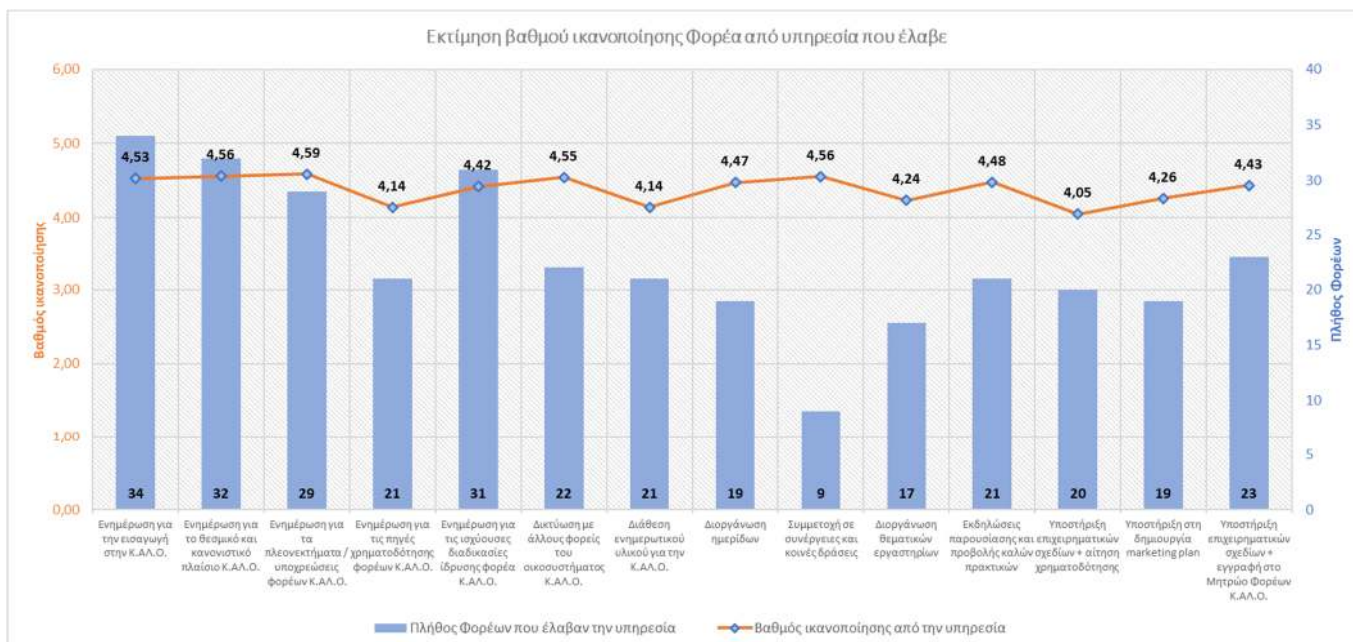
Σε μια κλίμακα 1-5, για κάθε υπηρεσία, τα ΚΣ απάντησαν ότι ο βαθμός ενδιαφέροντος των υποψηφίων εγχειρημάτων για όλες τις προσφερόμενες υπηρεσίες είναι υψηλός, με μεγαλύτερο το ενδιαφέρον για ενημέρωση σε θέματα θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου της Κ.ΑΛ.Ο., πλεονεκτημάτων και υποχρεώσεων φορέων Κ.ΑΛ.Ο. και τις διαδικασίες ίδρυσης φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Το χαμηλότερο ενδιαφέρον ήταν για την διάθεση ενημερωτικού υλικού για την Κ.ΑΛ.Ο.

Για τους υφιστάμενους φορείς Κ.ΑΛ.Ο. η ενημέρωση για πηγές χρηματοδότησης ήταν η πιο σημαντική υπηρεσία, σύμφωνα με τα ΚΣ:

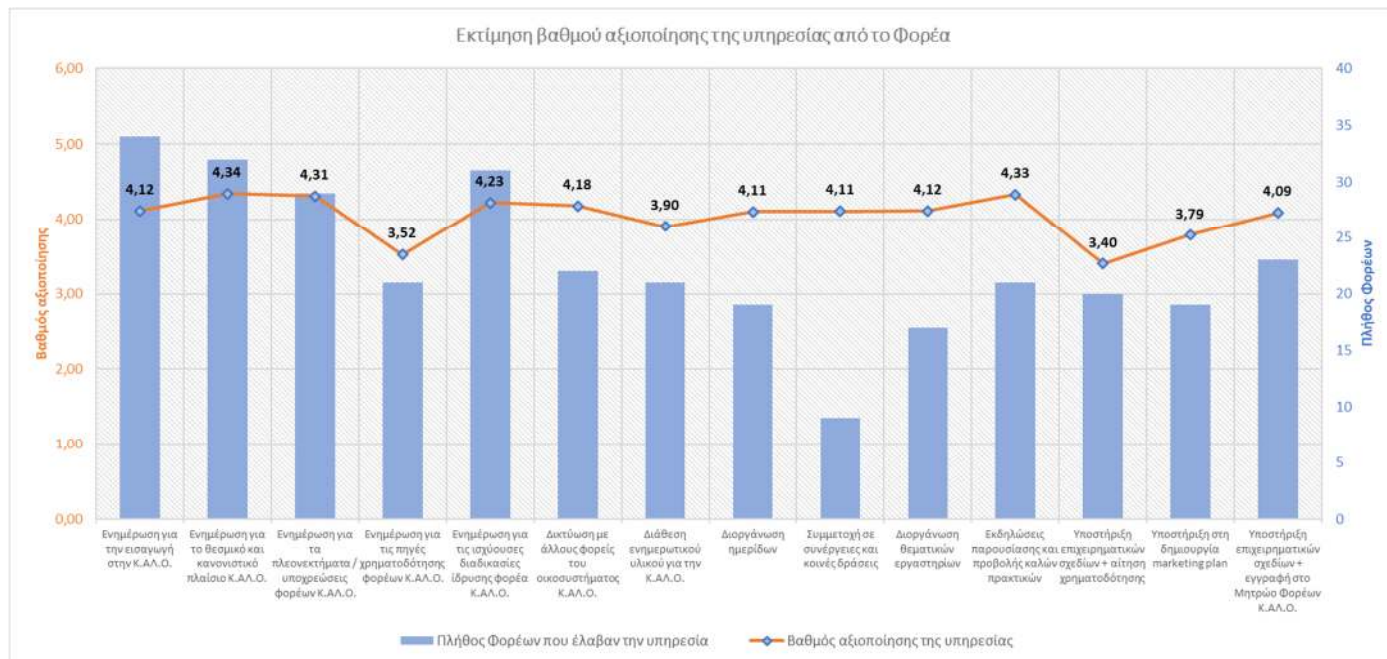
Γράφημα 22 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τον βαθμό ικανοποίησης που είχαν οι ωφελούμενοι φορείς από τις υπηρεσίες των ΚΣ που χρησιμοποίησαν. Οι ωφελούμενοι οι οποίοι συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο ήταν λιγότερο ικανοποιημένοι με την υποστήριξη επιχειρηματικών σχεδίων και αίτηση χρηματοδότησης που λάβανε από το ΚΣ, ενώ είχαν τη μικρότερη συμμετοχή σε συνέργειες και κοινές δράσεις του ΚΣ.

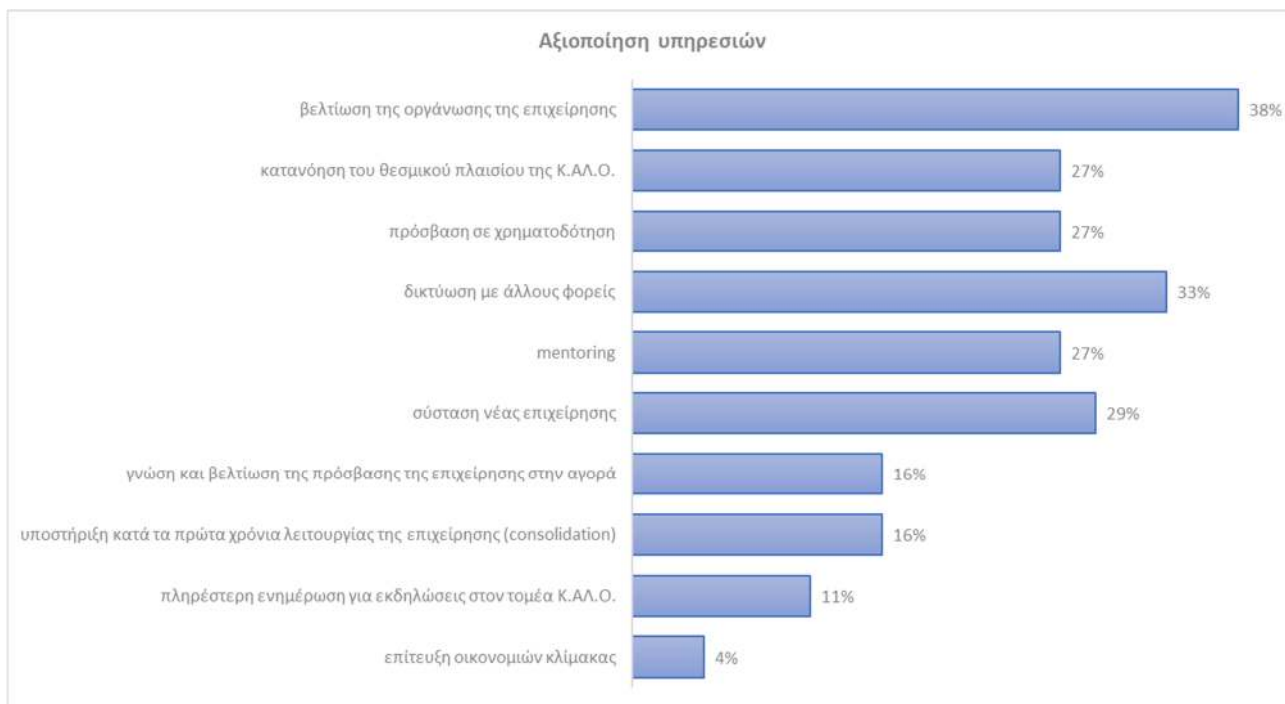
Γράφημα 23 από ερωτηματολόγιο προς ωφελούμενους ΚΣ

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει αντίστοιχα τον βαθμό αξιοποίησης των υπηρεσιών των ΚΣ από τους ωφελούμενους που συμμετείχαν στην έρευνα:

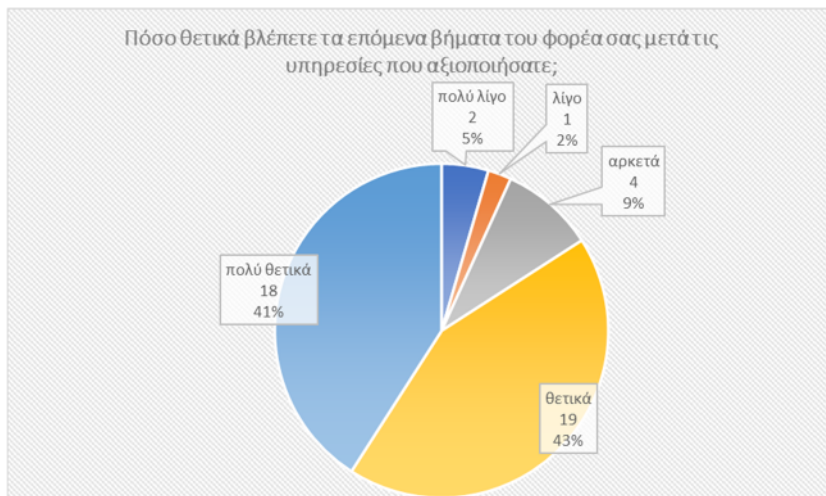
Γράφημα 24 από ερωτηματολόγιο προς ωφελούμενους ΚΣ

Η πλειοψηφία των ωφελούμενων των ΚΣ που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσαν ότι σκόπευαν να αξιοποιήσουν τις υπηρεσίες που λάβανε για να βελτιώσουν την οργάνωση της επιχείρησής τους, καθώς επίσης να δικτυωθούν με άλλους φορείς και να συστήσουν νέα επιχείρηση.

Γράφημα 25 από ερωτηματολόγιο προς ωφελούμενους ΚΣ

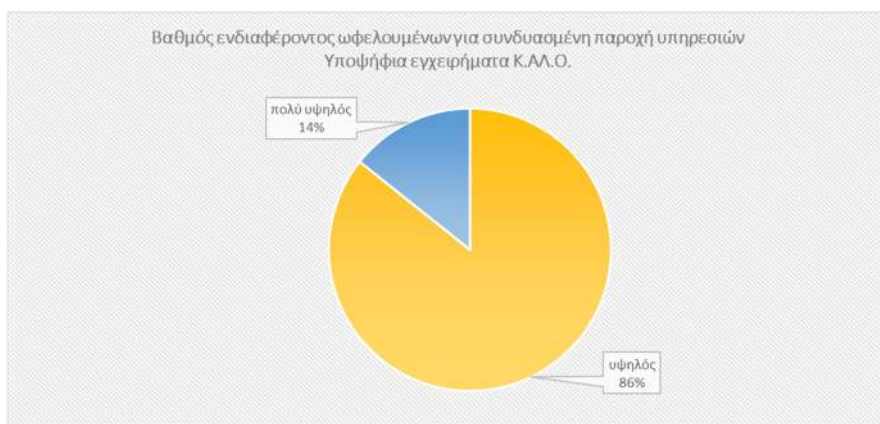
Οι περισσότεροι ωφελούμενοι των ΚΣ, είναι αισιόδοξοι για τα επόμενα βήματα του φορέα τους, αφού χρησιμοποίησαν τις υπηρεσίες των ΚΣ. Μόνο το 7% κρίνει λιγότερο θετικά τα επόμενα βήματα.

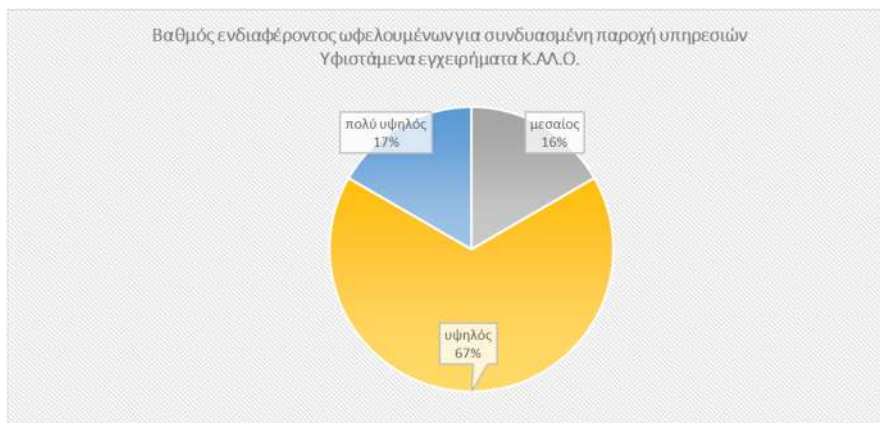
Γράφημα 26 από ερωτηματολόγιο προς ωφελούμενους ΚΣ

Οι ωφελούμενοι επίσης κλήθηκαν να εντοπίσουν ποιες ανάγκες τους δεν καλύφθηκαν από τα ΚΣ, και εστίασαν στην ενημέρωση/δημοσιότητα και τη δικτύωση με τους άλλους φορείς του πεδίου, την υποστήριξη στην εύρεση χρηματοδοτήσεων, την καθοδήγηση ως προς το νομικό πλαίσιο και τρόπο λειτουργίας των φορέων Κ.Α.Λ.Ο.. Τονίσθηκε η συνεχιζόμενη ανάγκη για παρόμοια δομή.

Από το παρακάτω γράφημα, φαίνεται το μεγάλο ενδιαφέρον των εγχειρημάτων για συνδυασμένη παροχή υπηρεσιών από τα ΚΣ.

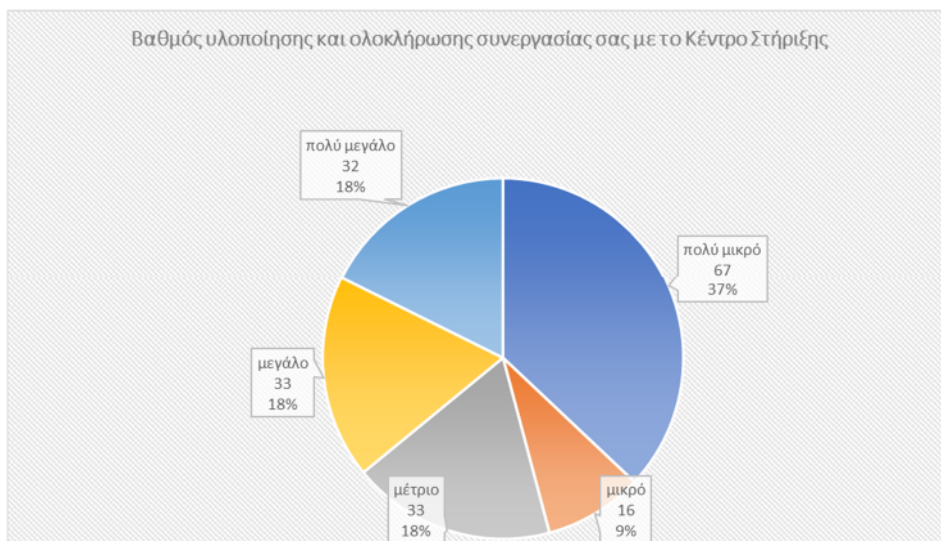

Γράφημα 27 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

Γράφημα 28 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

Σύμφωνα με τα μέλη του Μητρώου, 36% θεώρησαν ότι ο βαθμός συνεργασίας τους με το ΚΣ ήταν 'πολύ μεγάλος' έως 'μεγάλος', και 37% θεώρησε ότι ήταν 'πολύ μικρός':

Γράφημα 29 από ερωτηματολόγιο προς μέλη Μητρώου Φορέων Κ.Α.Λ.Ο..

Τέλος, σύμφωνα με τα στοιχεία των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από τα ΚΣ, τα ποσοτικοποιημένα αποτελέσματα των Κέντρων είναι ως εξής:

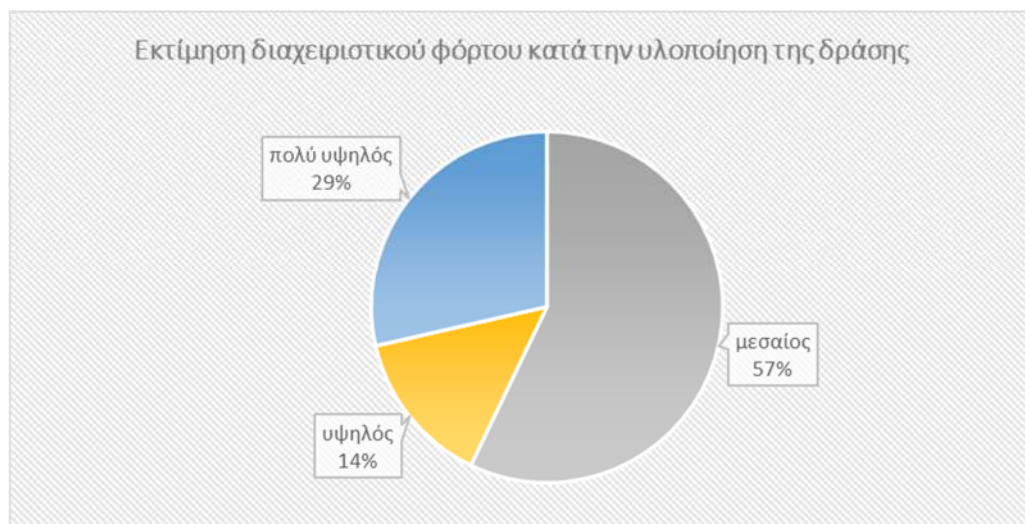
Παρακαλούμε ποσοτικοποιήστε τα αποτελέσματα της δράσης σύμφωνα με τα ζητούμενα της πρόσκλησης: (συμπληρώστε με αριθμό, π.χ. 2, 3, 4, ...):	
1. Αριθμός ενημερώσεων για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (Κ.Α.Λ.Ο.) που πραγματοποιήθηκαν	697
2. Αριθμός ενημερώσεων για το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο Κ.Α.Λ.Ο. που πραγματοποιήθηκαν	1190
3. Αριθμός ενημερώσεων για τα πλεονεκτήματα / υποχρεώσεις φορέων Κ.Α.Λ.Ο. που πραγματοποιήθηκαν	490
4. Αριθμός ενημερώσεων για τις πηγές χρηματοδότησης φορέων Κ.Α.Λ.Ο. που πραγματοποιήθηκαν	495
5. Αριθμός ενημερώσεων για τις ισχύουσες διαδικασίες ίδρυσης φορέα Κ.Α.Λ.Ο. που πραγματοποιήθηκαν	490
6. Αριθμός ενημερώσεων για τη δικτύωση με άλλους φορείς του πεδίου Κ.Α.Λ.Ο. (προμηθευτές, πελάτες, άλλους φορείς Κ.Α.Λ.Ο.) που πραγματοποιήθηκαν	160
7. Πλήθος ενημερωτικού υλικού που διατέθηκε για την Κ.Α.Λ.Ο. που έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπ. Εργασίας	1501
8. Πλήθος ημερίδων που διοργανώθηκαν	29
9. Αριθμός συμμετοχών σε συνέργειες και κοινές δράσεις με Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού ή άλλα Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ	118
10. Πλήθος θεματικών εργαστηρίων που οργανώθηκαν	54
11. Πλήθος εκδηλώσεων παρουσίασης και προβολής καλών πρακτικών που οργανώθηκαν	25
12. Πλήθος επιχειρηματικών σχεδίων, συνοδευόμενων από αίτηση χρηματοδότησης, που δημιουργήθηκαν	21
13. Πλήθος marketing plan που δημιουργήθηκαν	9
14. Πλήθος επιχειρηματικών σχεδίων που δημιουργήθηκαν συνοδευόμενων από υποστήριξη στην υποβολή αίτησης εγγραφής στο μητρώο φορέων Κ.Α.Λ.Ο.	48

Σημειώνεται ότι πολλές ενημερώσεις κάλυπταν πλήθος θεμάτων για την Κ.Α.Λ.Ο., για το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο Κ.Α.Λ.Ο., για τα πλεονεκτήματα/υποχρεώσεις φορέων Κ.Α.Λ.Ο., τις πηγές χρηματοδότησης, τις διαδικασίες

ίδρυσης φορέων, κ.λπ.

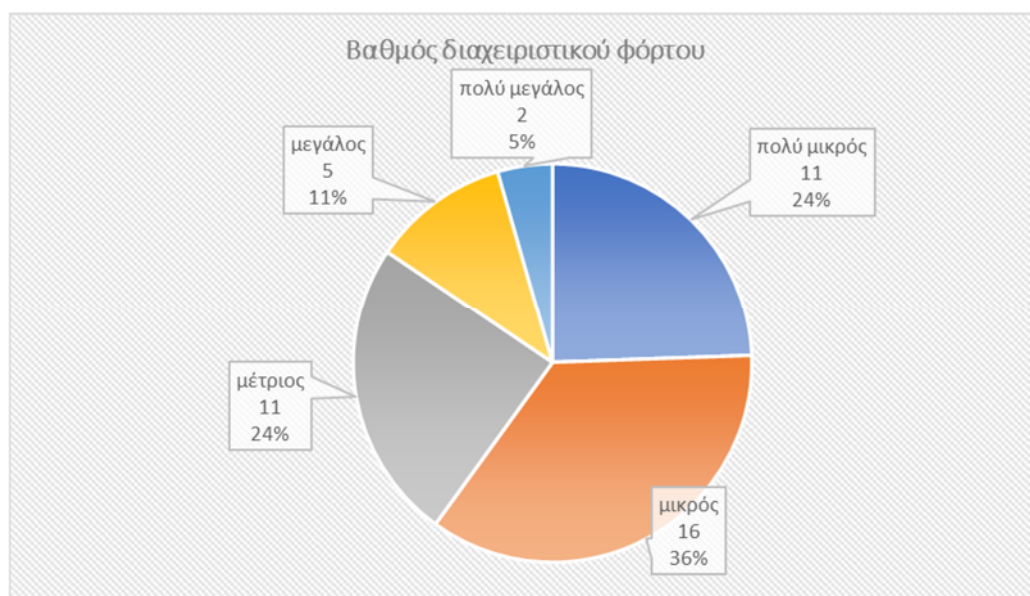
6.3. Αποδοτικότητα

Η αποδοτικότητα διαφαίνεται από ερωτήματα που τέθηκαν στους συμμετέχοντες. Το θέμα του διαχειριστικού φόρτου για τα ΚΣ τέθηκε και με τη μορφή ανοιχτής ερώτησης, όπου οι απαντήσεις των ΚΣ επικεντρώθηκαν στα ζητήματα της γραφειοκρατίας: περίπλοκα παραδοτέα, πληθώρα εντύπων με επικαλύψεις, μεγάλος όγκος χαρτιού και εργασίας, διαδικασίες υποβολής αιτημάτων πληρωμής και εκταμίευσης δόσεων. Η υποβολή των αιτήσεων χρηματοδότησης και η ανάγκη παρακολούθησής τους από το ΚΣ δημιούργησε μεγάλο επιπλέον φόρτο. Σύμφωνα με το παρακάτω γράφημα 43% των ΚΣ θεώρησαν το διαχειριστικό φόρτο 'πολύ υψηλό' έως 'υψηλό'.

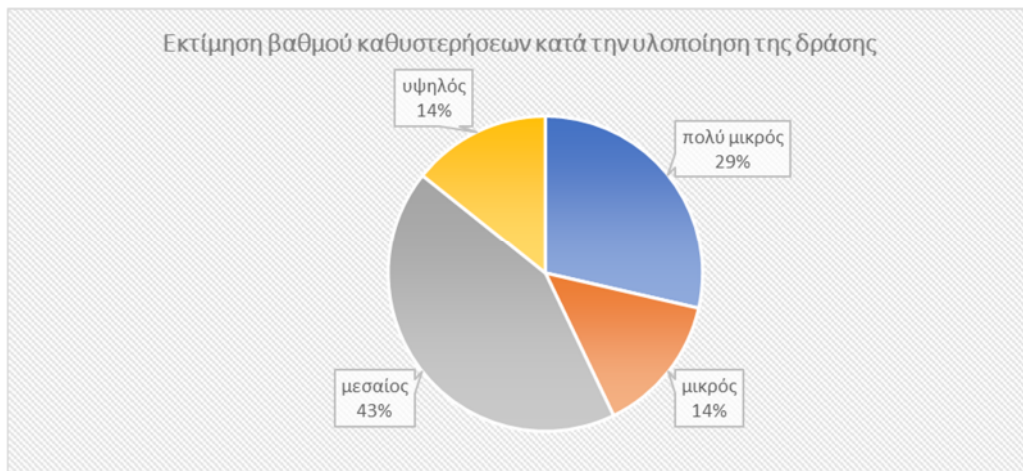
Γράφημα 30 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

Σύμφωνα με τους ωφελούμενους των ΚΣ που συμμετείχαν στην έρευνα, 16% βρήκαν το διαχειριστικό φόρτο 'πολύ μεγάλο' έως 'μεγάλο'.

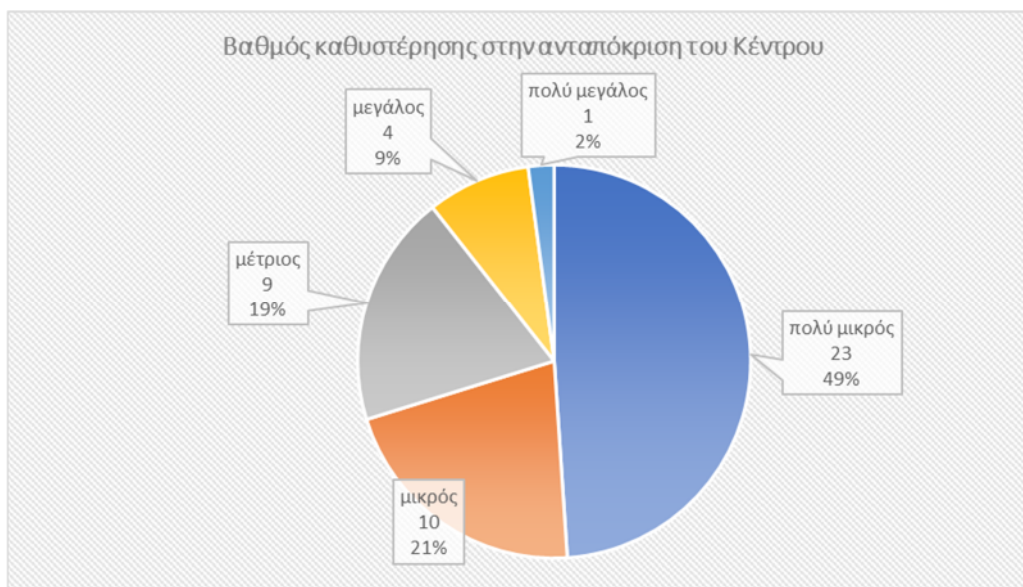
Γράφημα 31 από ερωτηματολόγιο προς ωφελούμενους ΚΣ

Τα ΚΣ εκτίμησαν τον βαθμό καθυστερήσεων κατά την υλοποίηση της δράσης ως εξής:

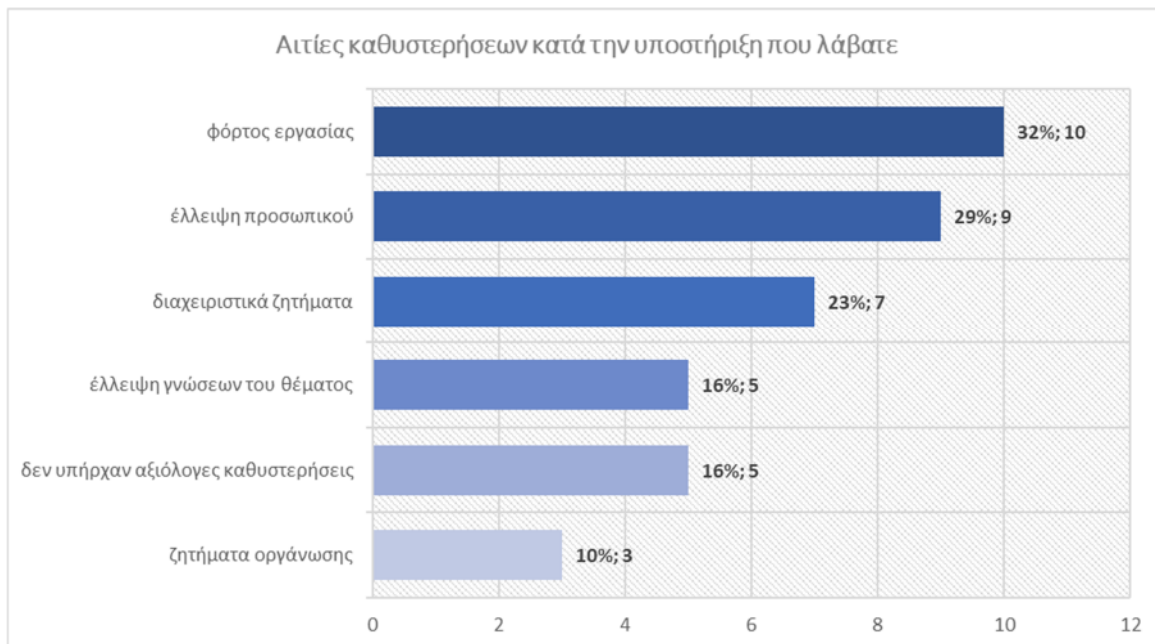
Γράφημα 32 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

Σύμφωνα με τους ωφελομένους των ΚΣ που συμμετείχαν στην έρευνα, 11% βρήκαν τις καθυστερήσεις στην ανταπόκριση του Κέντρου στα αιτήματά τους 'πολύ μεγάλη' έως 'μεγάλη'. Η πλειοψηφία θεώρησε ότι οι καθυστερήσεις ήταν 'πολύ μικρές' (49%).

Γράφημα 33 από ερωτηματολόγιο προς ωφελομένους ΚΣ

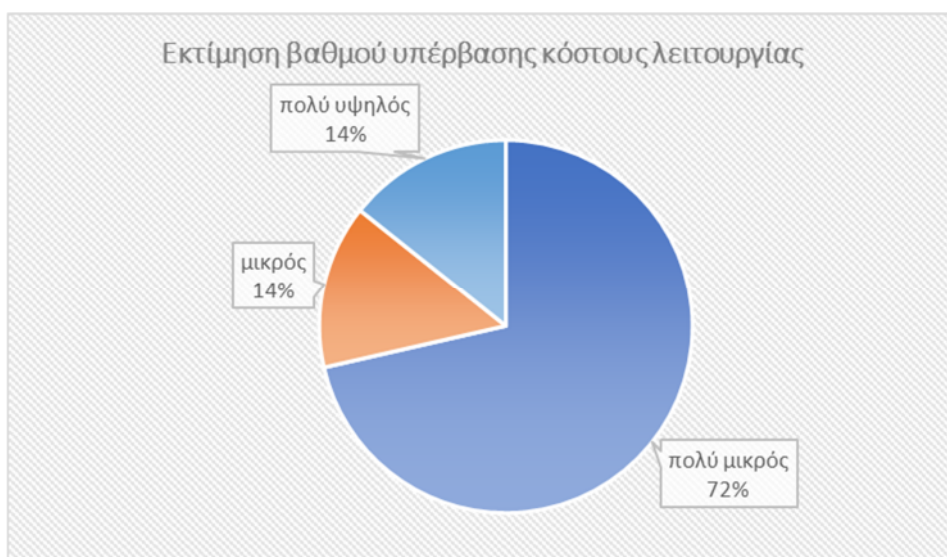
Οι ωφελούμενοι απέδωσαν τις καθυστερήσεις των ΚΣ σε φόρτο εργασίας (32%), ελλείψεις προσωπικού (29%) και διαχειριστικά ζητήματα (23%):

** "Περιορισμός από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο των νομικών μορφών φορέων ΚΑΛΟ που μπορούν να εξυπηρετηθούν. Ειδικότερα, η ελληνική νομοθεσία ορίζει πολύ περιοριστικά το τι είναι φορέας ΚΑΛΟ, σε αντίθεση με τον ILO που (κατά τη γνώμη μου) καλύπτει όλο το πεδίο"

Γράφημα 34 από ερωτηματολόγιο προς ωφελούμενους ΚΣ

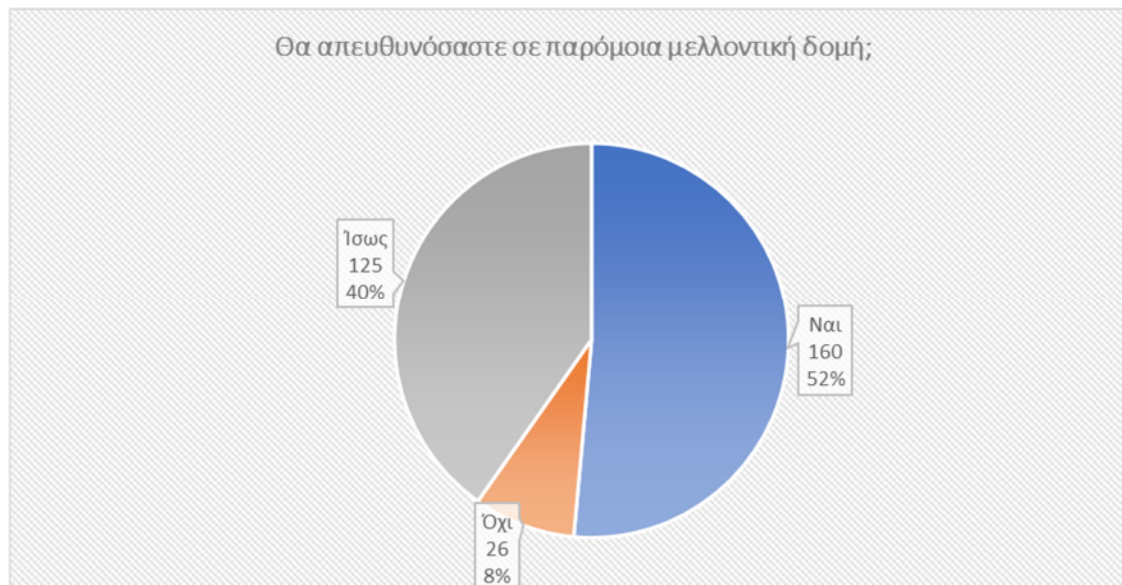
Όσον αφορά την υπέρβαση του κόστους λειτουργίας, τα ΚΣ παρέμειναν εντός των προκαθορισμένων ορίων:

Γράφημα 35 από ερωτηματολόγιο προς ΚΣ

6.4. Προστιθέμενη Αξία

Οι φορείς Κ.Α.Λ.Ο. δήλωσαν κατά 52% ότι μελλοντικά θα χρησιμοποιούσαν τις υπηρεσίες μιας δομής σαν τα Κέντρα Στήριξης. Εάν υπολογισθεί και το ποσοστό που δήλωσαν ότι 'ίσως' θα έκαναν χρήση ΚΣ (40%), τότε η συντριπτική πλειοψηφία έχει θετική εντύπωση από τη χρησιμότητα δομών κέντρων στήριξης Κ.Α.Λ.Ο.

Γράφημα 36 από ερωτηματολόγιο προς μέλη Μητρικού Φορέων Κ.Α.Λ.Ο..

7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

	ΚΕΝΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
ΚΕΝΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ Κ.ΑΛ.Ο.	<p>ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ:</p> <ul style="list-style-type: none">- Οι φορείς που ανταποκρίθηκαν στην Πρόσκληση μπορούσαν να ανταπεξέλθουν στη διαδικασία υποβολής πρότασης για τη χρηματοδότηση των ΚΣ, όμως το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι ο βαθμός δυσκολίας ήταν υψηλός.- Τα ΚΣ αναφέρουν αστοχίες στον σχεδιασμό της Πρόσκλησης, που περιορίσαν την δυνατότητα συμμετοχής ευρύ αριθμού φορέων, ιδίως:<ul style="list-style-type: none">• Θέματα χρηματοδότησης: απουσία δυνατότητας έκδοσης εγγυητικής, απαίτηση προκαταβολής, οικονομική ρευστότητα που απαιτείτο για την υλοποίηση του έργου, έλλειψη αρχικού κεφαλαίου• Το καθεστώς de minimis που περιορίσε την πρόσβαση των φορέων σε παράλληλη χρηματοδότηση, ενώ τα ΚΣ δεν προβλεπόταν να είναι αυτό-χρηματοδοτούμενα• Απαιτήσεις προσωπικού (χαρακτηριστικά των στελεχών) των ΚΣ• Υπερ-εκτίμηση της διαχειριστικής επάρκειας των υφιστάμενων φορέων• Γεωγραφικούς περιορισμούς κατά τη λειτουργία των ΚΣ- Στοιχεία που αναφέρεται ότι δεν προβλέφθηκαν κατά τον σχεδιασμό συμπεριλαμβάνουν:<ul style="list-style-type: none">• Ανάγκες μεγαλύτερης υποστήριξης και εκπαίδευσης από το Υπουργείο• Τα ΚΣ κλήθηκαν να υποστηρίξουν φορείς σε ευρύτερη γεωγραφική περιοχή, χωρίς αντίστοιχη οικονομική αποζημίωση- Ομοίως, ανάγκες των εγχειρημάτων Κ.ΑΛ.Ο. που δεν προβλέφθηκαν κατά τον σχεδιασμό συμπεριλαμβάνουν:<ul style="list-style-type: none">• Την παράλληλη θέσπιση και λειτουργία χρηματοδοτικών εργαλείων για την υποστήριξη στην υλοποίηση των επιχειρηματικών σχεδίων και τη σύσταση νέων επιχειρήσεων• Την ύπαρξη παλέτας εργαλείων σχεδιασμένων ειδικά για τις ανάγκες των εγχειρημάτων Κ.ΑΛ.Ο. που να υποστηρίζει με ομοιόμορφο τρόπο τις ανάγκες για την παροχή υπηρεσιών στο σύνολο των γεωγραφικών περιοχών• Τη συνεχιζόμενη ανάγκη νέων φορέων Κ.ΑΛ.Ο. για υποστήριξη, πέρα από τον χρόνο λειτουργίας των ΚΣ- Τα ΚΣ βρήκαν τον βαθμό στόχευσης της Δράσης πολύ υψηλό.	

	ΚΕΝΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
	<ul style="list-style-type: none"> - Κατά την υλοποίηση της Δράσης, τα ΚΣ αναφέρουν ότι διαπιστώθηκε διαχειριστικός φόρτος (ευθυγραμμισμένος με τις απαιτήσεις του ΣΔΕ ΕΣΠΑ), χωρίς όμως να προβλέπονται αντίστοιχες δαπάνες για τη διαχείρισή της εκάστοτε Πράξης, ιδίως: <ul style="list-style-type: none"> • Πολύπλοκές διαδικασίες τεκμηρίωσης δαπανών, υποβολής αιτημάτων πληρωμής και εκταμίευσης των δόσεων • Πληθώρα εντύπων και περίπλοκη γραφειοκρατία για τη συλλογή και υποβολή πληροφοριών, χωρίς σαφείς οδηγίες υλοποίησης • Όγκος γραφειοκρατίας για την σύνταξη και υποβολή των φακέλων που συνόδευαν τις αιτήσεις των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. για χρηματοδότηση, την οποία επωμιζόταν τα στελέχη του φορέα του κάθε ΚΣ - Ταυτόχρονα αναφέρουν ότι καταγράφονται περιπτώσεις καθυστερήσεων κατά τις διαδικασίες ελέγχου και πληρωμής/εκταμίευσης των δόσεων, καθώς και αδυναμία ανταπόκρισης σε ορισμένα ερωτήματα σχετικά με την επιλεξιμότητα εξόδων - Τα ΚΣ σημειώνουν ότι παρατηρείται έλλειψη σαφών οδηγιών για την μέτρηση των αποτελεσμάτων, με αποτέλεσμα τα ΚΣ να χρησιμοποιήσουν διαφορετικό τρόπο καταγραφής των αποτελεσμάτων - Σύμφωνα με τα ΚΣ, οι υφιστάμενοι φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που προσέγγισαν τα ΚΣ έδειξαν ενδιαφέρον πρωτίστως για τις πηγές χρηματοδότησης φορέων Κ.Α.Λ.Ο. Άλλες υπηρεσίες των ΚΣ για τις οποίες υπήρξε μεγαλύτερο ενδιαφέρον ήταν: ενημέρωση ως προς τα πλεονεκτήματα/υποχρεώσεις των φορέων, τα διοργανωμένα θεματικά εργαστήρια, οι εκδηλώσεις παρουσίασης και υποβολής καλών πρακτικών, η υποστήριξη επιχειρηματικών σχεδίων και αίτηση χρηματοδότησης και η υποστήριξη επιχειρηματικών σχεδίων και εγγραφή στο Μητρώο Κ.Α.Λ.Ο. Ακολουθούν οι άλλες υπηρεσίες των ΚΣ. - Όπου προσέγγισαν τα ΚΣ υποψήφια εγχειρήματα Κ.Α.Λ.Ο., το ενδιαφέρον τους ήταν πρωτίστως για ενημέρωση σχετικά με το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο Κ.Α.Λ.Ο., σχετικά με τα πλεονεκτήματα/υποχρεώσεις των φορέων Κ.Α.Λ.Ο., και σχετικά με τις διαδικασίες ίδρυσης φορέα Κ.Α.Λ.Ο. - Αναφέρεται από τα ΚΣ ότι καταγράφεται: <ul style="list-style-type: none"> • ενδιαφέρον για συνδυασμένη παροχή υπηρεσιών υποστήριξης από τα ΚΣ, έναντι μεμονωμένης συμβουλευτικής ή πληροφόρησης • ενδιαφέρον από ωφελούμενους (φορείς Κ.Α.Λ.Ο.) εντός και εκτός της έδρας του εκάστοτε ΚΣ - Ζητήματα που επηρέασαν το ενδιαφέρον των εγχειρημάτων Κ.Α.Λ.Ο. προς τα ΚΣ περιλαμβάνουν: <ul style="list-style-type: none"> - Την παροχή δωρεάν υπηρεσιών συμβουλευτικής σε σειρά θεμάτων όπως σύνταξη καταστατικού και λοιπών εντύπων, σύνταξη business plan, αίτηση εγγραφής στο Μητρώο Κ.Α.Λ.Ο. κ.α. - την απουσία χρηματοδοτικών εργαλείων η οποία περιόρισε τη δυναμική των ΚΣ 	

	ΚΕΝΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
	<ul style="list-style-type: none"> - την πανδημία Covid-19 η οποία επηρέασε αρνητικά τις δράσεις των ΚΣ - Το κλείσιμο των ΚΣ εν μέσω υλοποίησης προγραμμάτων επιχορήγησης το οποίο περιόρισε την ανερχόμενη δυναμική τους - Το ενδιαφέρον από φοιτητές και νέα άτομα για την Κ.Α.Λ.Ο. - Ο βαθμός καθυστέρησης κατά την υλοποίηση της δράσης εκτιμήθηκε ως 'μεσαίος' έως μικρός, και αποδίδεται κυρίως στην πανδημία Covid-19 αλλά και στην αυξημένη γραφειοκρατία και πολυπλοκότητα των διαδικασιών - Τα περισσότερα ΚΣ δεν κατέγραψαν υπέρβαση του κόστους λειτουργίας τους αναμενόμενο από το στάδιο ήδη της Πρόσκλησης - Οι φορείς των ΚΣ επιβεβαιώνουν ότι τα ΚΣ κάλυψαν μια πραγματική και πάγια ανάγκη του οικοσυστήματος της Κ.Α.Λ.Ο. - Δήλωσαν επίσης το ενδιαφέρον τους να συνεχιστεί η λειτουργία παρόμοιων δομών, και σε αρκετές περιπτώσεις οι ίδιοι φορείς συνεχίζουν να παρέχουν υποστήριξη σε εγχειρήματα Κ.Α.Λ.Ο. Όμως τίθενται θέματα βελτίωσης, όπως <ul style="list-style-type: none"> - Σαφείς και λιγότερο περιοριστικοί όροι, λιγότερο περίπλοκα παραδοτέα, μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά τον σχεδιασμό και την παροχή υπηρεσιών - Δυνατότητα μεγαλύτερης γεωγραφικής κάλυψης - Βελτιωμένο καθεστώς χρηματοδότησης - Σαν 'καλές πρακτικές' καταγράφονται: <ul style="list-style-type: none"> - Η εξαιρετική συνεργασία που αναπτύχθηκε με την τοπική κοινότητα - Η ανάπτυξη δυναμικού δικτύου μεταξύ των ΚΣ, στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιήθηκαν κοινές δράσεις (πχ εβδομάδα παρουσίασης καλών πρακτικών από το πεδίο της ΚΑΛΟ και η κοινή έκθεση αποτελεσμάτων που δημοσιεύθηκε). 	
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> - Οι ωφελούμενοι των ΚΣ προσέγγισαν τα Κέντρα κυρίως για ενημέρωση σχετικά με την Κ.Α.Λ.Ο., καθώς επίσης για υποστήριξη στη σύνταξη business plan μαζί με τη αίτηση εγγραφής στο Μητρώο Κ.Α.Λ.Ο. και με την σύνταξη αίτησης χρηματοδότησης. - Οι ωφελούμενοι χαρακτηρίζουν τις υπηρεσίες των ΚΣ στοχευμένες και σημαντικές, σχετικά με τις ανάγκες τους, και εκτίμησαν ότι καλύφθηκαν οι ανάγκες τους από τα ΚΣ. 	

	ΚΕΝΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
	<ul style="list-style-type: none"> - Οι υπηρεσίες των ΚΣ των οποίων οι ωφελούμενοι έκαναν τη μεγαλύτερη χρήση ήταν: <ul style="list-style-type: none"> - Η παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης για την Κ.ΑΛ.Ο., συμπεριλαμβάνοντας πληροφόρηση για το θεσμικό/κανονιστικό πλαίσιο Κ.ΑΛ.Ο. και για τα πλεονεκτήματα/υποχρεώσεις φορέων Κ.ΑΛ.Ο. - Η ενημέρωση για τις διαδικασίες ίδρυσης φορέα Κ.ΑΛ.Ο. - Η δικτύωση με άλλους φορείς του οικοσυστήματος Κ.ΑΛ.Ο. - Οι ωφελούμενοι θεώρησαν ότι οι πιο χρήσιμες υπηρεσίες των ΚΣ ήταν: <ul style="list-style-type: none"> - Η υποστήριξη στη σύνταξη επιχειρηματικών σχεδίων, μαζί με την εγγραφή στο Μητρώο Κ.ΑΛ.Ο. και τη σύνταξη αίτησης χρηματοδότησης - Η παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης για το θεσμικό/κανονιστικό πλαίσιο Κ.ΑΛ.Ο. καθώς και για τις διαδικασίες ίδρυσης των φορέων Κ.ΑΛ.Ο. - Η ενημέρωση για τις πηγές χρηματοδότησης η οποία επίσης καταγράφεται ως σημαντική υπηρεσία - Οι υφιστάμενοι φορείς Κ.ΑΛ.Ο. δήλωσαν ότι θα αξιοποιήσουν τις υπηρεσίες που έλαβαν πρωτίστως για να βελτιώσουν την οργάνωση της επιχείρησής τους, και για να δικτυωθούν με άλλους φορείς. - Η βελτιωμένη κατανόηση του θεσμικού πλαισίου της Κ.ΑΛ.Ο. είναι επίσης σημαντική, ενώ σημειώθηκε αρκετά μεγάλο ενδιαφέρον για τη σύσταση νέων φορέων Κ.ΑΛ.Ο. - Η μεγάλη πλειοψηφία των ερωτηθέντων αναφέρει ότι δεν εντόπισαν κανένα πρόβλημα στη συνεργασία τους με τα ΚΣ. - Όσον αφορά τα θετικά και αρνητικά στοιχεία των ΚΣ, παρατηρείται διχασμός στις απόψεις, για παράδειγμα, για κάποιους ωφελούμενους τα ΚΣ είχαν έμπειρα στελέχη που παρείχαν σωστή και έγκυρη ενημέρωση και λύσεις, ενώ για άλλους ωφελούμενους τα ΚΣ έπασχαν από έλλειψη προσωπικού - Ως δυνατά σημεία των ΚΣ αναφέρθηκε το διάθεση και το ειλικρινές ενδιαφέρον των στελεχών να προσφέρουν υποστήριξη στους φορείς και η κατανόησή τους για τα σχετικά θέματα καθώς προέρχονται τα ίδια τα ΚΣ από το πεδίο. - Ως αδύναμα σημεία των ΚΣ αναφέρθηκε η ανεπαρκής χρηματοδότησή τους και η περιορισμένη γεωγραφική κάλυψη στην παροχή των υπηρεσιών σε συνδυασμό με θέματα εγγύτητας 	
ΜΕΛΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΦΟΡΕΩΝ Κ.ΑΛ.Ο.	<ul style="list-style-type: none"> - Οι φορείς Κ.ΑΛ.Ο. αναγνωρίζουν ότι είχαν σημαντικές ανάγκες κατά την ίδρυσή τους και εξακολουθούν να έχουν ανάγκες κατά τη λειτουργία τους. Οι υπηρεσίες των ΚΣ αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες αυτές. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ως προς την ανάπτυξη του οικοσυστήματος Κ.ΑΛ.Ο., πιο σημαντικό θέμα θεωρείται η κατάλληλη χρηματοδότηση: η ενίσχυση της συμμετοχής των οργανισμών Κ.ΑΛ.Ο. σε

	ΚΕΝΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
	<ul style="list-style-type: none"> - Η πλειοψηφία των φορέων ήταν ενημερωμένη για τη λειτουργία των ΚΣ, κυρίως μέσω της Δ/σης Κ.ΑΛ.Ο., των Ενώσεων Φορέων ΚΑΛ.Ο., μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και του έντυπου & ηλεκτρονικού τύπου. - Παράλληλα όμως, δεν είχε κάνει χρήση των υπηρεσιών των ΚΣ, κυρίως διότι εκτίμησε ότι δεν χρειάστηκε τις υπηρεσίες που προσέφεραν τα Κέντρα. Σημαντική μερίδα δήλωσε ότι 'δεν γνώριζε' για τις υπηρεσίες των ΚΣ, ενώ άλλη μερίδα φορέων δήλωσε ότι είχε ανάγκες που δεν τις κάλυπταν τα ΚΣ. - Οι υπηρεσίες του ΚΣ ήταν χρήσιμες κατά την ίδρυση αλλά και κατά τη λειτουργία των φορέων Κ.ΑΛ.Ο. - Οι εντυπώσεις από τα ΚΣ υποδηλώνουν διαφορές μεταξύ της ποιότητας της υποστήριξης που προσέφεραν, καθώς κάποιοι φορείς αποκόμισαν εξαιρετικές εντυπώσεις, και άλλοι φορείς ήταν πολύ απογοητευμένοι από τα ΚΣ που προσέγγισαν, που μάλιστα ερμηνεύτηκε ότι τα στελέχη του ΚΣ δεν ήταν τα ίδια επαρκώς ενημερωμένα για κάποια θέματα. - Οι φορείς χρησιμοποίησαν περισσότερο τις εξής υπηρεσίες των ΚΣ: <ul style="list-style-type: none"> - Ενημέρωση για τις ισχύουσες διαδικασίες ίδρυσης φορέα Κ.ΑΛ.Ο. - Ενημέρωση για τα πλεονεκτήματα / υποχρεώσεις φορέων Κ.ΑΛ.Ο. - Ενημέρωση για την εισαγωγή στην Κ.ΑΛ.Ο. - Ενημέρωση για το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο Κ.ΑΛ.Ο. - Ο βαθμός ικανοποίησης από τις υπηρεσίες που έλαβαν ήταν μεγαλύτερος για τις εξής υπηρεσίες: <ul style="list-style-type: none"> - Ενημέρωση για την εισαγωγή στην Κ.ΑΛ.Ο. - Ενημέρωση για το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο Κ.ΑΛ.Ο. - Ενημέρωση για τις ισχύουσες διαδικασίες ίδρυσης φορέα Κ.ΑΛ.Ο. - Υποστήριξη για τη δημιουργία marketing plan - Μακράν η πιο σημαντική ανάγκη των φορέων Κ.ΑΛ.Ο. που δεν καλύφθηκε από τα ΚΣ, ήταν αυτή της χρηματοδότησης (πρόσβαση σε χρηματοδότηση και υποστήριξη για συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα). Στα θέματα αυτά δεν διαφαίνεται ότι τα ΚΣ προσέφεραν ουσιαστική λύση αφού δεν υπάρχουν ικανοποιητική χρηματοδότηση για το πεδίο Κ.ΑΛ.Ο. - Άλλες ανάγκες που δεν καλύφθηκαν από τα ΚΣ αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία των φορέων, και στην πρόσβασή τους σε αγορές. - Το μεγαλύτερο ποσοστό των φορέων Κ.ΑΛ.Ο. θα απευθύνονταν σε παρόμοια δομή στο μέλλον. 	<p>επιχορηγήσεις και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, και η διευκόλυνση της πρόσβασης οργανισμών Κ.ΑΛ.Ο. σε κατάλληλα χρηματοδοτικά εργαλεία. Επίσης σημαντικό θέμα είναι αύξηση της αναγνωρισιμότητας της Κ.ΑΛ.Ο. σε όλη την κοινωνία και σε φορείς του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι φορείς δηλώνουν ότι δεν έχουν πρόσβαση σε ρεαλιστικά για αυτούς χρηματοδοτικά εργαλεία, επιδοτήσεις ή συγχρηματοδοτήσεις, ότι δεν έχουν έγκαιρη ενημέρωση για συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και την προεργασία συμμετοχής σε αυτά, ότι χρειάζονται υποστήριξη στη διεκδίκηση προγραμμάτων και τη συμμετοχή τους σε αυτά ενδεχομένως σαν μέλη δικτύου επιχειρήσεων με συντονιστή φορέα ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ΚΣ. Γίνεται αναφορά στο ταμείο της Κοινωνικής & Αλληλεγγύης Οικονομίας σαν προϋπόθεση για την βιωσιμότητα των περισσότερων Κοιν.Σ.Επ αλλά και για την περαιτέρω ανάπτυξή τους. - Οι φορείς Κ.ΑΛ.Ο. αναζητούν περισσότερη ενημέρωση (π.χ. συνέδρια, εκθέσεις, ημερίδες οργανωμένα από το Υπουργείο) και πληροφόρηση για ζητήματα που αφορούν τις κοινωνικές επιχειρήσεις. Αναφέρεται και η ενημέρωση των νέων για την κοινωνική οικονομία στο σχολικό περιβάλλον. - Ενδιαφέρονται για δράσεις δικτύωσης (μεταξύ οργανισμών κοινωνικής οικονομίας καθώς και με παγκόσμια δίκτυα κοινωνικής οικονομίας), συνεργασίας με άλλους φορείς Κ.ΑΛ.Ο. και εξωστρέφειας, σε εθνικό, ευρωπαϊκό, διεθνές επίπεδο. Αυτό θα ενθάρρυνε την μεταφορά τεχνογνωσίας και την ανταλλαγή καλών πρακτικών από ήδη υπάρχουσες κοινωνικές επιχειρήσεις με σχετική εμπειρία. - Σημειώνεται ότι δεν υπάρχει επαρκής υποστήριξη των Κοιν.Σ.ΕΠ. από την πολιτεία, δεν έχουν ευκαιρίες χρηματοδότησης ώστε να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν, ούτε είναι ευρέως γνωστές. Οι Κοιν.Σ.Επ ένταξης ευάλωτων ομάδων πληθυσμού θα μπορούσαν να είχαν πιο στοχευμένη αντιμετώπιση σε πρακτικό επίπεδο.\

	ΚΕΝΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
	<p>- Τα Κέντρα Στήριξης θεωρήθηκαν μια πολύ επιτυχημένη πολιτική η οποία πρέπει να ενισχυθεί και να διευρυνθεί, με ΚΣ σε κάθε περιφερειακή ενότητα με μόνιμη λειτουργία (π.χ. με συνεχιζόμενη κρατική χρηματοδότηση) για την ενίσχυση της Κ.Α.Λ.Ο. βασισμένη στο τοπικό χαρακτήρα κάθε περιοχής. Διατυπώνονται προτάσεις για τη λειτουργία τέτοιων κέντρων από το οικοσύστημα, ήτοι από τις ίδιες τις Κοιν.Σ.ΕΠ. ή τις Ενώσεις Φορέων Κ.Α.Λ.Ο., με στόχο την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, την παροχή υπηρεσιών one-stop shop για την ίδρυση, λειτουργία, πρόσβαση σε χρηματοδότηση, προβολή και δικτύωση, μέντορινγκ, εκπαίδευση, κλπ, φορέων Κ.Α.Λ.Ο. – χωρίς οικονομική επιβάρυνση. Ενδεχομένως να έχουν τον χαρακτήρα θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας. Προτείνεται δε και η παροχή υποστήριξης σε επαγγελματικές ομάδες/φορείς που σχετίζονται μαζί με φορείς Κ.Α.Λ.Ο. (π.χ. δικηγόροι, λογιστές, τράπεζες, στελέχη δημοσίου τομέα κτλ.). Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να γίνεται γνωστή η λειτουργία τους στο οικοσύστημα και να επιδιωχθούν συνέργειες με ήδη υπάρχοντες θεσμούς.</p>	<p>- Προτείνεται η ενίσχυση του ρόλου των δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων οργάνων Κ.Α.Λ.Ο. - Υπάρχει ενδιαφέρον για εκπαίδευση των μελών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. - Εκφράστηκε η επιθυμία για συνεργασίες με ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.</p>

8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Ημι-δομημένες συνεντεύξεις (1/3) – άξονες και ερωτήματα συζήτησης: Στελέχη δημόσιων αρχών

A) ΚΕΝΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Συνάφεια και καταλληλότητα

1. Σε ποια στοιχεία βασίσθηκε ο σχεδιασμός της Δράσης;
2. Πως έγινε η επιλογή των δικαιούχων;
3. Πως καθορίστηκε ο τρόπος λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών των Κέντρων Στήριξης; Υπήρξε μελέτη σκοπιμότητας για τη σύσταση και λειτουργία των Κέντρων Στήριξης;
4. Πως προσδιορίστηκαν οι δυνητικοί ωφελούμενοι στο στάδιο του σχεδιασμού;
5. Προσδιορίστηκαν επαρκώς οι πιο σημαντικές ανάγκες των ωφελούμενων, ώστε να καλυφθούν από τα Κέντρα Στήριξης;
6. Ποια τα δυνατά και αδύναμα σημεία κατά το σχεδιασμό της δράσης;
7. Αξιοποιήθηκαν καλές πρακτικές ή/και προηγούμενη εμπειρία, κατά το σχεδιασμό της δράσης;
8. Πόσο αποτελεσματική υπήρξε η συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων στο σχεδιασμό της δράσης;
9. Η δράση προβλέπεται να συνεχιστεί και στην επόμενη προγραμματική περίοδο. Τι θα πρέπει να περιλαμβάνει ο νέος σχεδιασμός, με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία;

Αποτελεσματικότητα, Αποτελέσματα και Επιπτώσεις

1. Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι της δράσης; Ποιοι παράγοντες λειτούργησαν για την επίτευξη ή μη των επιδιωκόμενων στόχων;
2. Ποιοι είναι οι λόγοι επίτευξης ή μη των τεθέντων στόχων;
3. Υλοποιήθηκε ή όχι η δράση σύμφωνα με το σχεδιασμό; Προτάσεις βελτίωσης;
4. Σε ποιο βαθμό η δράση είχε (ή όχι) θετικό αντίκτυπο στη σύσταση νέων κοινωνικών επιχειρήσεων;
5. Ποια τα δυνατά και αδύναμα σημεία κατά την υλοποίηση της δράσης;
6. Πως αξιολογείται η ανταπόκριση και η συνεργασία του ΕΦΔ με τους δικαιούχους;
7. Ποια διαχειριστικά προβλήματα εντοπίστηκαν;
8. Ποιοι είναι οι μηχανισμοί και οι σχέσεις αιτιώδους συνάφειας που συνέβαλαν στην επίτευξη των αποτελεσμάτων καθώς και οι παράγοντες του ευρύτερου περιβάλλοντος που επηρέασαν τα αποτελέσματα της υπό αξιολόγηση δράσης;
9. Πως αξιολογείται η δημοσιότητα της δράσης;

Αποδοτικότητα

1. Πως προσδιορίστηκε το μοναδιαίο κόστος της δράσης; Υπήρξε επαρκές για την υλοποίησή της;
2. Υπήρξαν καθυστερήσεις κατά την υλοποίηση;

3. Ο μηχανισμός παρακολούθησης της δράσης υπήρξε επαρκής;

Προστιθέμενη Αξία

1. Πόσο συνέβαλε η δράση στην περαιτέρω ανάπτυξη του οικοσυστήματος της Κ.ΑΛ.Ο.;
2. Πόσο επίκαιρη παραμένει η ανάγκη υποστήριξης των φορέων Κ.ΑΛ.Ο. μέσω δομών στήριξης;
3. Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές;
4. Ποιες είναι οι προτάσεις για τη συνέχιση της δράσης για την επόμενη προγραμματική περίοδο;

Β) ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠ ΠΟΥ ΔΕΝ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ

1. Για ποιο λόγο δράσεις που αρχικά είχαν περιληφθεί στο ΕΠ δεν υλοποιήθηκαν
 - α. Δεν ήταν επίκαιρες
 - β. Δεν υπήρχε επαρκής βαθμός ωριμότητας
 - γ. Δεν κρίθηκαν ως δράσεις προτεραιότητας
 - δ. Διαπιστώθηκαν προβλήματα κατά την εξειδίκευση και εφαρμογή
2. Μερικές από τις δράσεις αυτές φαίνεται ότι θα προχωρήσουν στην επόμενη προγραμματική περίοδο. Με τι σχεδιασμό;

**Ημι-δομημένες συνεντεύξεις (2/3) – άξονες και ερωτήματα συζήτησης: Φορείς που εκπροσωπούν
εγχειρήματα Κ.Α.Λ.Ο.**

A) ΚΕΝΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. Πόσο επιτυχημένος ήταν ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της δράσης;
2. Πόσο επιτυχής ήταν η στόχευση της δράσης σε σχέση με τις ανάγκες των ωφελούμενων;
3. Ποια τα δυνατά και αδύναμα σημεία κατά το σχεδιασμό των δράσεων;
4. Ποιες νέες ανάγκες προκύπτουν ή δεν καλύφθηκαν από τα Κέντρα Στήριξης;
5. Πως αξιολογείται η δημοσιότητα της δράσης;
6. Προτάσεις βελτίωσης για την επόμενη προγραμματική περίοδο;

B) ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ

1. Ποιες άλλες δράσεις πρέπει να σχεδιαστούν για να καλύψουν τις ανάγκες των ωφελούμενων;

Ημι-δομημένες συνεντεύξεις (3/3) – άξονες και ερωτήματα συζήτησης: Δομές (Κέντρα Στήριξης Κ.Α.Λ.Ο.)

Συνάφεια και καταλληλότητα

1. Πόσο επιτυχής ήταν η στόχευση της δράσης σε σχέση με τις ανάγκες των ωφελούμενων;
2. Ποια τα δυνατά και αδύναμα σημεία κατά το σχεδιασμό της δράσης;
3. Πόσο συμμετοχικός υπήρξε ο σχεδιασμός της δράσης;

Αποτελεσματικότητα, Αποτελέσματα και Επιπτώσεις

1. Η δράση υλοποιήθηκε και ολοκληρώθηκε ομαλά;
2. Ποια τα αποτελέσματα που επέφερε η δράση;
3. Ποια τα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι δομές κατά την υλοποίηση (παροχή υπηρεσιών);
4. Ποια τα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι δομές κατά τη διαχείριση;
5. Ποια η αποτελεσματικότητα συνεργασίας των δομών με άλλους φορείς για την υλοποίηση των παρεμβάσεων;
6. Ποιος ο βαθμός ανταπόκρισης σε αιτήματα που έχουν διατυπωθεί από ωφελούμενους και ποιος ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από την ανταπόκριση αυτή;
7. Ποιος ήταν ο βαθμός ενδιαφέροντος από υποψήφιους κοινωνικούς επιχειρηματίες;
8. Ποιες νέες ανάγκες προκύπτουν; Ποιες πρόσθετες υπηρεσίες ζητήθηκαν από τους ωφελούμενους;
9. Πόσο σημαντική κρίνεται η παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης προς τους ωφελούμενους;
10. Ποια η βιωσιμότητα των δομών;
11. Αναγνωρίζονται τυχόν καλές πρακτικές;
12. Ποιες είναι οι προτάσεις για τη συνέχιση της δράσης για την επόμενη προγραμματική περίοδο;

Ομάδες Εστίασης (1/3) – Θέματα προς συζήτηση: Δομές (Κέντρα Στήριξης Κ.Α.Λ.Ο.)

Συνάφεια και καταλληλότητα

1. Πόσο επιτυχής ήταν η στόχευση της δράσης σε σχέση με τις ανάγκες των ωφελούμενων και των δυνητικά ωφελούμενων;
2. Σε σχέση με ότι είχε σχεδιασθεί αρχικά, κατά την δραστηριοποίηση των Κέντρων ποιες ήταν οι υπηρεσίες που ζητήθηκαν;
3. Ποια τα δυνατά και αδύναμα σημεία κατά το σχεδιασμό της δράσης;
4. Ποιες ανάγκες δεν καλύφθηκαν κατά το σχεδιασμό του σχεδιασμού της δράσης;

Αποτελεσματικότητα, Αποτελέσματα και Επιπτώσεις

1. Η δράση υλοποιήθηκε και ολοκληρώθηκε ομαλά;
2. Αντιμετώπισατε προβλήματα κατά την παροχή υπηρεσιών στους ωφελούμενους;
3. Αντιμετώπισατε διαχειριστικά προβλήματα κατά τη λειτουργία του Κέντρου Στήριξης;
4. Ποια τα αποτελέσματα που επέφερε η δράση;
5. Ποιοι είναι οι λόγοι επίτευξης ή μη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων;
6. Υπήρχαν ανάγκες των φορέων (υφιστάμενων και νέων) στις οποίες δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν τα Κέντρα Στήριξης; Που οφειλόταν αυτή η αδυναμία;
7. Ποιος ήταν ο βαθμός ενδιαφέροντος από υποψήφιους κοινωνικούς επιχειρηματίες;
8. Ποια η βιωσιμότητα των δομών (ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την βιωσιμότητα των Κέντρων Στήριξης);

Αποδοτικότητα

1. Υπήρξαν καθυστερήσεις κατά την υλοποίηση;
2. Διαπιστώθηκε διαχειριστικός φόρτος κατά την έναρξη και λειτουργία των Κέντρων Στήριξης;
3. Ήταν ικανοποιητική η χρηματοδότηση για τις ανάγκες λειτουργίας του Κέντρου Στήριξης; Διαπιστώθηκε υπέρβαση του κόστους λειτουργίας;

Προστιθέμενη Αξία

1. Ποιο ρόλο έπαιξαν τα Κέντρα Στήριξης στο οικοσύστημα της Κ.Α.Λ.Ο.;
2. Θα συμμετείχατε σε παρόμοια μελλοντική δράση;
3. Σε ποιο βαθμό αναγνωρίζονται καλές πρακτικές από την υλοποίηση της δράσης;

Ομάδες Εστίασης (2/3) – Θέματα προς συζήτηση: Υφιστάμενοι φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που έκαναν χρήση των υπηρεσιών των Κέντρων Στήριξης

1. Πως πληροφορηθήκατε για το Κέντρο Στήριξης;
2. Ποιες υπηρεσίες του Κέντρου Στήριξης χρησιμοποιήσατε;

Συνάφεια και καταλληλότητα

1. Πόσο στοχευμένες είναι οι υπηρεσίες που προσφέρουν τα Κέντρα Στήριξης; Πόσο καλά σχεδιασμένη ήταν η πρωτοβουλία των Κέντρων Στήριξης;
3. Ποιες ανάγκες σας καλύφθηκαν μέσω των υπηρεσιών του Κέντρου Στήριξης;
4. Ποιες ανάγκες σας δεν καλύφθηκαν, και γιατί;
5. Ποια τα δυνατά και αδύναμα σημεία κατά το σχεδιασμό σας δράσης;

Αποτελεσματικότητα, Αποτελέσματα και Επιπτώσεις

1. Σε ποιο βαθμό ανταποκρίθηκε το Κέντρο Στήριξης στα αιτήματά σας;
2. Πόσο ικανοποιημένοι ήσασταν από τη συνεργασία σας με το Κέντρο Στήριξης;
3. Αντιμετωπίσατε προβλήματα κατά την συνεργασία σας; Υπήρξε διαχειριστικό φόρτος για εσάς, στη διαδικασία χρήσης των υπηρεσιών του Κέντρου Στήριξης;
4. Ποια τα αποτελέσματα που επέφερε η συνεργασία σας με το Κέντρο Στήριξης;
5. Ποιοι είναι οι λόγοι επίτευξης ή μη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων;
6. Ποια η βιωσιμότητα των δομών (ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την βιωσιμότητα των Κέντρων Στήριξης);

Αποδοτικότητα

1. Υπήρξαν καθυστερήσεις κατά την συνεργασία σας με το Κέντρο Στήριξης;

Προστιθέμενη Αξία

1. Εξακολουθείτε να βιώνετε θετικά αποτελέσματα από τη συνεργασία σας με το Κέντρο Στήριξης;
2. Θα συμμετείχατε σε παρόμοια μελλοντική συνεργασία με σχετικές δομές;
3. Σε ποιο βαθμό αναγνωρίζονται καλές πρακτικές από την υλοποίηση σας δράσης;
4. Ποιες οι προτάσεις σας για συναφείς μελλοντικές δράσεις;

Ομάδες Εστίασης (3/3) – Θέματα προς συζήτηση: Υποψήφιοι κοινωνικοί επιχειρηματίες που απευθύνθηκαν στα Κέντρα Στήριξης

1. Πως πληροφορηθήκατε για το Κέντρο Στήριξης;
2. Ποιες υπηρεσίες του Κέντρου Στήριξης χρησιμοποιήσατε;
3. Έχει γίνει έναρξη οργανισμού Κ.Α.Λ.Ο.;

Συνάφεια και καταλληλότητα

1. Πόσο στοχευμένες είναι οι υπηρεσίες που προσφέρουν τα Κέντρα Στήριξης; Πόσο καλά σχεδιασμένη ήταν η πρωτοβουλία των Κέντρων Στήριξης;
2. Ποιες ανάγκες σας καλύφθηκαν μέσω των υπηρεσιών του Κέντρου Στήριξης;
3. Ποιες ανάγκες σας δεν καλύφθηκαν, και γιατί;
4. Ποια τα δυνατά και αδύναμα σημεία κατά το σχεδιασμό σας δράσης;

Αποτελεσματικότητα, Αποτελέσματα και Επιπτώσεις

1. Σε ποιο βαθμό ανταποκρίθηκε το Κέντρο Στήριξης στα αιτήματά σας;
2. Πόσο ικανοποιημένοι ήσασταν από τη συνεργασία σας με το Κέντρο Στήριξης;
3. Αντιμετωπίσατε προβλήματα κατά την συνεργασία σας; Υπήρξε διαχειριστικό φόρτος για εσάς, στη διαδικασία χρήσης των υπηρεσιών του Κέντρου Στήριξης;
4. Ποια τα αποτελέσματα που επέφερε η συνεργασία σας με το Κέντρο Στήριξης;
5. Ποιοι είναι οι λόγοι επίτευξης ή μη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων;
6. Ποια η βιωσιμότητα των δομών (ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την βιωσιμότητα των Κέντρων Στήριξης);

Αποδοτικότητα

1. Υπήρξαν καθυστερήσεις κατά την συνεργασία σας με το Κέντρο Στήριξης;

Προστιθέμενη Αξία

1. Θα απευθυνόσαστε σε παρόμοια μελλοντική δομή;
2. Σε ποιο βαθμό αναγνωρίζονται καλές πρακτικές από την υλοποίηση σας δράσης;
3. Ποιες οι προτάσεις σας για συναφείς μελλοντικές δράσεις;

Ποσοτική έρευνα πεδίου (1/3)- ερωτηματολόγιο: [Κέντρα Στήριξης Κ.Α.Λ.Ο.](#)

Ποσοτική έρευνα πεδίου (2/3) – ερωτηματολόγιο: Αποδέκτες των υπηρεσιών των Κέντρων

Ποσοτική έρευνα πεδίου (3/3) - ερωτηματολόγιο: [Μητρώο Φορέων Κ.Α.Ο.](#)